

Delårsrapport

Tertialrapport 2, Januari-augusti 2019

Delårsrapport dnr 2019/137	Datum för beslut: 2019-10-21
Kommunledningskontoret	
Beslutsinstans: Kommunfullmäktige	

Innehållsförteckning

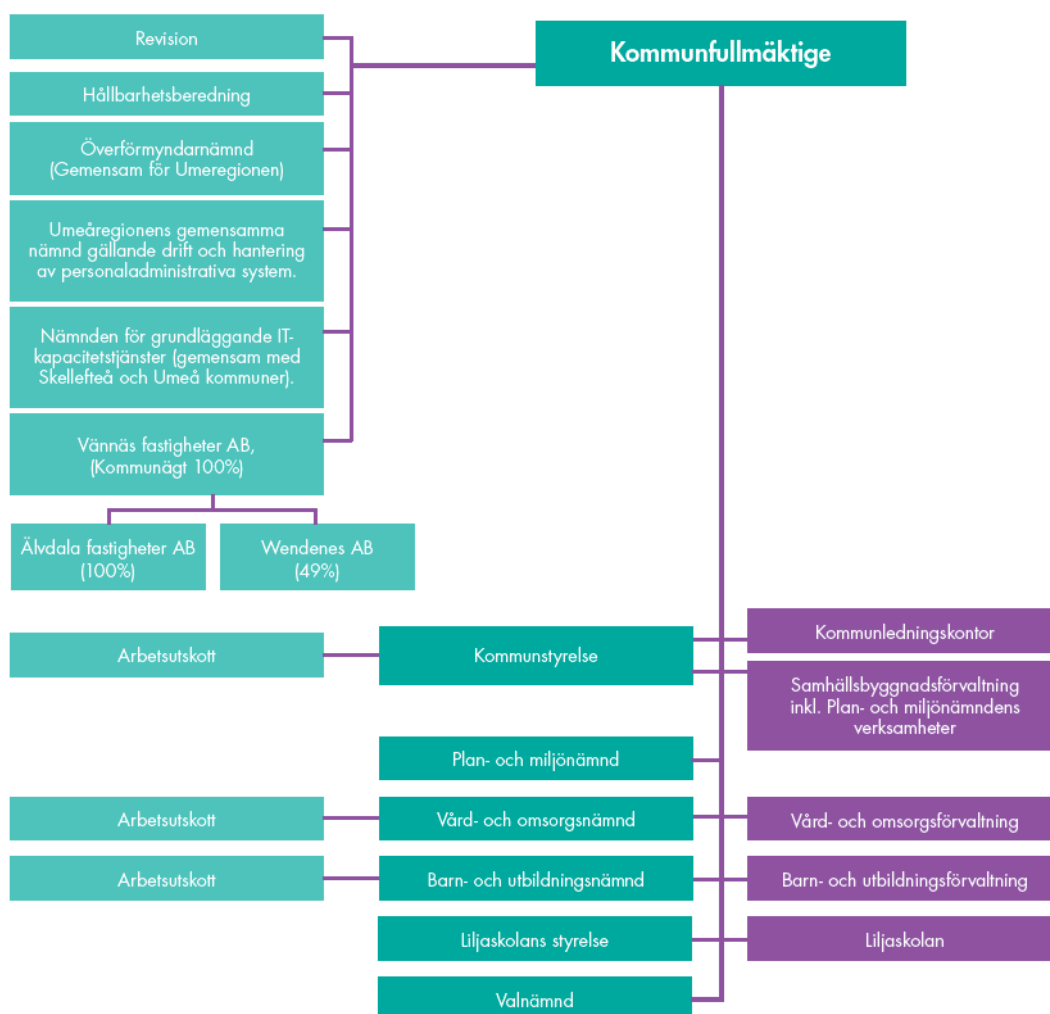
1.	VÄNNÄS KOMMUNS ORGANISATION.....	6
2.	VISION OCH ÖVERGRIPANDE MÅL	6
2.1	<i>Visionen om Det Upplevelsenära Vännäs.....</i>	6
2.2	<i>Kommunfullmäktiges övergripande mål .....</i>	7
2.2.1	<i>Perspektiv: Ekonomi .....</i>	8
2.2.2	<i>Perspektiv: Medborgare .....</i>	8
2.2.3	<i>Perspektiv: Medarbetare .....</i>	8
2.2.4	<i>Perspektiv: Samhällsutveckling.....</i>	9
2.2.5	<i>Nämndernas mål .....</i>	9
2.2.6	<i>Måluppföljning.....</i>	9
3.	VÄNNÄS KOMMUNS EKONOMISKA FÖRUTSÄTTNINGAR	10
3.1	<i>Ekonomi i balans.....</i>	10
3.2	<i>Kommunens skatteintäkter .....</i>	10
3.3	<i>Löneökningar.....</i>	10
3.4	<i>Internhyressystemet och internräntan .....</i>	10
3.5	<i>Kompensation för prisökningar.....</i>	11
3.6	<i>Justering för kapitalkostnad.....</i>	11
4.	EKONOMISTYRNINGSPRINCIPER.....	11
4.1	<i>Budgetuppföljning.....</i>	11
4.2	<i>Hantering av överskott och underskott vid årsbokslut .....</i>	12
4.2.1	<i>Nämndernas över-/underskott .....</i>	12
4.2.2	<i>Investeringar.....</i>	12
4.3	<i>Finansiella principer .....</i>	12
4.3.1	<i>Soliditet .....</i>	12
5.	Vännäs kommun och omvärlden	13
5.1	<i>Omvärldsbevakning.....</i>	13
5.2	<i>Väsentliga händelser .....</i>	14
5.3	<i>Framtidsbedömning.....</i>	16

6.	Medborgare	17
7.	Samhällsutveckling	17
8.	Medarbetare	18
8.1	Medarbetarenkät (MEA)	18
8.2	Medarbetare trivs.....	19
8.3	Bra ledare och gott ledarskap	19
8.4	Jämställda arbetsplatser.....	19
8.5	Övertid och mertid.....	21
8.6	Viktiga händelser under tertialen.....	22
8.7	Framtidsbedömning.....	22
9.	Ekonomi	23
9.1	Måluppfyllelse kommunen.....	23
9.2	Analys utfall 2018 jämfört med andra kommuner	28
9.3	Analys prognoser jämfört med budget april och augusti.....	29
9.4	Åtgärder för en ekonomi i balans:	30
9.5	Väsentliga händelser	31
9.6	Framtiden	31
9.7	Investeringar per nämnd	32
9.8	Balanskravsresultat	32
9.9	Bolagskoncernen.....	33
9.10	Kommunkoncernen.....	34
10.	RÄKENSKAPER	34
11.	Kommunstyrelsen	40
11.1	Viktiga händelser lokalt, regionalt och nationellt	40
11.2	Framtidsbedömning	41
12.	Mål- och resultatuppföljning	41
12.1	Allmänt kring redovisning och uppföljning	41
12.2	Mål- och resultatuppföljning av nämndens mål.....	42
12.2.1	Ekonomi	42
12.2.2	Medborgare	45
12.2.3	Medarbetare	46
12.2.4	Samhällsutveckling	47
13.	Övrig uppföljning	48

13.1	<i>Uppföljning av särskilda direktiv och uppdrag – redovisat per uppdrag/nämnd</i>	48
14.	Plan- och miljönämnden	49
14.1	<i>Viktiga händelser lokalt, regionalt och nationellt</i>	49
14.2	<i>Framtidsbedömning</i>	49
14.3	<i>Allmänt kring redovisning och uppföljning</i>	49
14.4	<i>Mål- och resultatuppföljning av nämndens mål</i>	50
14.4.1	<i>Ekonomi</i>	50
14.4.2	<i>Medborgare</i>	51
14.4.3	<i>Medarbetare</i>	52
14.4.4	<i>Samhällsutveckling</i>	53
14.5	<i>Uppföljning av särskilda direktiv och uppdrag – redovisat per uppdrag/nämnd</i>	54
15.	Vård- och omsorgsnämnden	54
15.1	<i>Viktiga händelser lokalt, regionalt och nationellt</i>	54
15.2	<i>Framtidsbedömning</i>	54
15.3	<i>Allmänt kring redovisning och uppföljning</i>	55
15.4	<i>Mål- och resultatuppföljning av nämndens mål</i>	55
15.4.1	<i>Ekonomi</i>	55
15.4.2	<i>Medarbetare</i>	61
15.4.3	<i>Samhällsutveckling</i>	62
3.1	<i>Uppföljning av särskilda direktiv och uppdrag</i>	63
16.	Liljaskolans styrelse	64
16.1	<i>Viktiga händelser lokalt, regionalt och nationellt</i>	64
16.2	<i>Framtidsbedömning</i>	65
16.3	<i>Allmänt kring redovisning och uppföljning</i>	65
16.4	<i>Mål- och resultatuppföljning av styrelsens mål</i>	66
16.4.1	<i>Ekonomi</i>	66
16.4.2	<i>Medborgare</i>	67
16.4.3	<i>Medarbetare</i>	69
16.4.4	<i>Samhällsutveckling</i>	70
17.	Barn- och utbildningsnämnden	72
17.1	<i>Viktiga händelser lokalt, regionalt och nationellt</i>	72
17.2	<i>Framtidsbedömning</i>	72
17.3	<i>Allmänt kring redovisning och uppföljning</i>	73
17.4	<i>Mål- och resultatuppföljning av nämndens mål</i>	74

17.4.1 Ekonomi	74
17.4.2 Medborgare	76
17.4.3 Uppföljning av särskilda direktiv och uppdrag – redovisat per uppdrag/nämnd	78
18. Vännäs fastigheter AB	79
18.1 Viktiga händelser lokalt, regionalt och nationellt	79
18.2 Intressebolag.....	81
18.3 Resultatuppföljning.....	83
18.4 Övrig ekonomisk uppföljning	84
18.4.1 Investeringar	84
18.5 Framtid	84

1. VÄNNÄS KOMMUNS ORGANISATION

2. VISION OCH ÖVERGRIPANDE MÅL

2.1 VISIONEN OM DET UPPELVESENÄRA VÄNNÄS

Upplevelsenära Vännäs är den övergripande långsiktiga målbilden för hela Vännäs kommun. De tre hörnstenarna som visionen består av är:

- Välkomnande Vännäs
- Livfulla Vännäs
- Nyttänkande Vännäs

Visionen har tre funktioner. Den första är att vara den långsiktiga målbilden för hela Vännäs kommun och beskriva det önskade framtida läget och därmed även

beskriva den önskade utvecklingen av kommunen. Den andra är, att i samband med processen för att utarbeta mål och budget, utgöra utgångspunkten för de övergripande målen som fastställs av kommunfullmäktige. Utifrån dessa övergripande mål arbetar sedan nämnderna fram konkreta mål och åtaganden. Den tredje funktionen är att visionen utgör en gemensam kontaktyta för både Vännäs kommun som organisation och Vännäs kommun som geografisk yta. "Under" visionen kan kommunen som organisation möta andra aktörer som exempelvis närings- föreningsliv, och därmed skapa en gemensam grund för samsyn kring utveckling och åtgärder.

Fullmäktige har också definierat vad visionen innebär. Det Upplevelsenära Vännäs innebär;

- Ett utbud av upplevelser som berikar livet i Vännäs
- Ett öppet, vänligt och spännande Vännäs
- Ett Vännäs att trivas i och att vara stolt över
- Ett hållbart Vännäs

För att kunna stämma av visionen har fullmäktige även en långsiktig målbild som tar sikte på 2022. Målbilden är:

"Livet är lätt att leva i Vännäs. Medborgarna är mer än nöjda och stolta över att vara en del av Vännäs. Det är en kommun som människor vill besöka, flytta till och verka i"

Visionen tydliggörs i den strategiska planen, som anger den långsiktiga politiska inriktningen. Den strategiska planen antogs 2015 och gäller fram till och med 2020. Kommunstyrelsen har beslutat att påbörja arbetet med att ta fram en ny strategiska plan med inriktning att en ny plan ska gälla från och med 2021. En inriktning med arbetet är att utgå ifrån en nulägesanalys om kommunen, där en utgångspunkt kommer vara målen för Agenda 2030.

2.2 KOMMUNFULLMÄKTIGES ÖVERGRIPANDE MÅL

Kommunfullmäktige har fastställt ett antal övergripande mål uppdelade i fyra perspektiv; ekonomi, medborgare, medarbetare och samhällsutveckling. Dessa mål är de övergripande målen som kommunstyrelsen och nämnderna har att utveckla sina mål utifrån. Målen utgår från visionen, d.v.s. utgör inriktningen för hur kommunstyrelse och nämnder ska arbeta för att uppnå visionen om det upplevelsenära Vännäs.

Den strategiska planen utgör den långsiktiga politiska inriktningen och utgör basen för de övergripande målsättningarna.

Kommunfullmäktige har fastställt fjorton övergripande mål för 2019 uppdelade i fyra perspektiv. Dessa mål är de övergripande målen som kommunstyrelsen och nämnderna har att utveckla sina mål utifrån. Målen utgår från visionen, d.v.s. utgör inriktningen för hur kommunstyrelse och nämnder ska arbeta för att uppnå visionen om det upplevelsenära Vännäs.

Den strategiska planen utgör den långsiktiga politiska inriktningen och utgör basen för de övergripande målsättningarna.

2.2.1 Perspektiv: Ekonomi

En fortsatt god ekonomisk hushållning ska skapa förutsättningar för att klara åtaganden, framtida behov av välfärdsinsatser, samt nya satsningar. God ekonomisk hushållning med kommunens resurser ska prägla samtliga perspektiv och målsättningar. Utifrån detta har kommunfullmäktige beslutat om följande målsättningar inom perspektivet ekonomi:

- Nämnderna har ekonomi i balans
- Årets resultat ska uppgå till 2 % av skatter och bidrag.
- Soliditeten ska långsiktigt förbättras.

2.2.2 Perspektiv: Medborgare

Alla kommunens verksamheter vänder sig på ett eller annat sätt till medborgarna. Det är viktigt att tillvarata medborgarnas uppfattning om kvaliteten på de välfärdstjänster och service som kommunen bedriver. Utifrån detta gäller följande målsättningar inom perspektivet medborgare:

- Medborgarna trivs i Vännäs kommun
- Medborgarna är delaktiga i kommunens utveckling, ges ett bra bemötande, en bra service och tillgängligheten till Vännäs kommuns verksamheter är god.
- Medborgarna erbjuds en effektiv och tillgänglig välfärd genom digitala tjänster och information.

2.2.3 Perspektiv: Medarbetare

Kommunen är den största arbetsgivaren i Vännäs kommun. Personalen är den viktigaste resursen för att kommunen ska leverera välfärd och tjänster av god kvalitet. Kommunen ska vara en attraktiv arbetsgivare med intressanta och utvecklande arbetsuppgifter. Med kommande pensionsavgångar blir kompetensförsörjningen allt viktigare, därför är det viktigt att kommunen driver en aktiv och öppen personalpolitik med inriktning på medarbetarskap där alla medarbetares kompetenser tas tillvara på bästa sätt. Hälsa, jämställdhet, ledarskap och god arbetsmiljö är också viktiga faktorer. Utifrån detta har kommunfullmäktige beslutat om följande målsättningar inom perspektivet medarbetare:

- Medarbetarna trivs.
- Vännäs kommun har bra ledare med ett gott ledarskap.
- Vännäs har jämställda anställningsvillkor.
- Skillnaden i anställningsgrad mellan tillsvidareanställda kvinnor och män ska minska i Vännäs kommun.
- Sjukfrånvaron är högst 5 %.

2.2.4 Perspektiv: Samhällsutveckling

Vännäs kommun ska åstadkomma så bra verksamheter som möjligt och trygghet i livets olika skeden. Barn och unga ska ges en bra start i livet och äldre trygghet i åldrandet. Fler ska upptäcka det upplevelsenära Vännäs som en plats att bo och leva i. Utifrån detta gäller följande målsättningar inom perspektivet samhällsutveckling:

- Det ska finnas goda förutsättningar för att leva, bo och verka i Vännäs kommun
- Vännäs kommuns verksamheter är av god kvalitet
- Hela Vännäs har ett utvecklat näringsliv och företagande

2.2.5 Nämndernas mål

I verksamhetsplanerna redovisar nämnderna sina mål med utgångspunkt från de övergripande målen. De övergripande målen inom perspektiven ekonomi och medarbetare ska inte brytas ner till delmål i nämnderna. Dessa mål ska vara desamma i nämnderna.

Nämndernas mål, inklusive verksamhetsplaner, redovisas för kommunfullmäktige varje höst. Nämndernas verksamhetsplaner och mål ska fastställas av respektive nämnd. Hur nämnderna utformar sina målsättningar bör ske i dialog med kommunstyrelsen, så att uppföljning och värdering av uppsatta mål ska underlättas.

2.2.6 Måluppföljning

Målen följs upp i årsredovisningen. I samband med delårsbokslutet (tertialuppföljning 2 som sker efter augusti månads utgång) ges en preliminär bedömning om målen kommer uppnås eller inte. Om bedömningen är att målet inte kommer att uppnås ska det i delårsbokslutet även ingå en beskrivning av vilka insatser som kommer att genomföras för att målet ska uppnås.

Förklaring till resultatbedömning i rapportens måluppföljning:

 Uppfylld resultatnivå

 Delvis uppfylld resultatnivå

 Låg, ej tillfredsställande resultatnivå

 Mycket låg, ej tillfredsställande resultatnivå

 Ej mätt

3. VÄNNÄS KOMMUNS EKONOMISKA FÖRUTSÄTTNINGAR

3.1 EKONOMI I BALANS

Kommunallagen kräver att kommunens ekonomi ska vara i balans. Den lägsta gränsen för att ha en ekonomi är att intäkterna årligen ska täcka kostnaderna. Fullmäktiges ambition är att standardkostnaderna ska vara vägledande för framtida målsättningar. Med begreppet standardkostnader avses de jämförelsekostnader som Vännäs kommun använder och som skatteutjämningsystemet bygger på.

3.2 KOMMUNENS SKATTEINTÄKTER

Kommunens skattesats 23.65. Den används för beskattning av kommunens eget skatteunderlag. Skatteunderlaget består av kommunmedborgarnas löneinkomster, övrig inkomst av tjänst, pensioner, inkomst av näringsverksamhet och övriga sociala ersättningar. Tillväxten av underlaget beror på löneökningar, höjda pensioner eller att antalet arbetade timmar ökar.

Kommunens skatteintäkter periodiseras så att preliminära intäkter kommer in i kommunkassan det år som de avser. I själva verket är skatteintäkterna preliminära fram till dess taxeringen är slutgranskad i december påföljande år. Därefter spelar prognoser över skatteunderlagets tillväxt stor roll för planering och preliminära utbetalningar.

I budgetpropositionen fastställs skatteunderlagets tillväxttal som ska gälla för innevarande och nästkommande år. Är dessa för högt prognostiserade kommer de preliminära skatteintäkterna att justeras med en negativ slutavräkning. Om det redan vid budgetbeslutet framgår att tillväxttalet är för högt ska en negativ slutavräkning budgeteras.

Om tillväxten av kommunens skatteunderlag skiljer sig från den genomsnittliga tillväxten i riket, justeras det via inkomstutjämnings. Inkomstutjämnings justering sker också i skatteavräkningen. I klartext betyder det att under en lågkonjunktur med ökad arbetslöshet påverkas utfallet negativt även om inte arbetslösheten ökar inom den egna kommunen.

Vännäs kommun använder sig av SKL:s prognoser vad gäller skatteunderlagets tillväxt med det tillägget att Vännäs kommun 2019 räknar ned SKLs prognos över befolkningsutveckling från en ökning på 91 personer till 50 personer.

3.3 LÖNEÖKNINGAR

En pott för löneökningar läggs centralt vid sidan om förvaltningarnas ramar under 2019. Kommunstyrelsen beviljar därefter anslag ur potten efter det verkliga utfallet. Resultatenheternas löneökningar kompenseras inte.

3.4 INTERNHYRESSYSTEMET OCH INTERNRÄNTAN

I samband med intern hyressättning används 1,5 % (internräntan 2019) + 1,1 % = 2,6 %. Differensen 1,1 % används till att stärka fastighetsunderhållet.

3.5 KOMPENSATION FÖR PRISÖKNINGAR

För beräkning av inflation har Prisindex för Kommunal Verksamhet (PKV) nyttjats.

3.6 JUSTERING FÖR KAPITALKOSTNAD

Färdigställda investeringar ska aktiveras i samband med att dessa tas i bruk. Så snart en investering är aktiverad påförs respektive verksamhet kostnader för avskrivning och internränta.

4. EKONOMISTYRNINGSPRINCIPER

4.1 BUDGETUPPFÖLJNING

För att nå en sund ekonomi i långsiktig balans ska gällande budgetramar hållas. Inom den givna budgetramen ska verksamheten präglas av ett effektivt resursnyttjande.

Kommunfullmäktige har fastställt rutiner för ekonomisk uppföljning:

- Nämnderna och förvaltningarna ska, utifrån fastställd plan för uppföljning, på ett standardiserat sätt, rapportera det ekonomiska läget till kommunstyrelsens arbetsutskott. Där anges redovisat utfall vid senaste månadsskiftet, budget för perioden, eventuell budgetavvikelse och prognostiserat årsutfall. Kommentarer till avvikelser ska göras och förslag till åtgärder ska lämnas.
- Kommunstyrelsens arbetsutskott protokollför åtgärder som nämnderna och förvaltningarna förväntas genomföra, med anledning av den månatliga rapporten och det förväntade utfallet.
- Nämndernas rapporter sammanställs och delges kommunstyrelsen och kommunfullmäktige, inklusive förslag till beslut om åtgärder.
- Nämnderna ska utifrån den givna ramen ta ett självständigt ansvar för sin ekonomi. Nämnderna har ansvar och befogenheter att fatta nödvändiga beslut för att hålla budgeten. Nämnderna ska ha en långsiktighet i sina prioriteringar och utveckla former för att se över befintlig verksamhet, samtidigt som nödvändig utveckling måste beaktas. För att klara ett utfall i balans, som är ett av kommunfullmäktiges övergripande mål, måste nämnderna ha full kontroll över den ekonomiska utvecklingen över året. Det betyder att nämnderna måste skaffa sig och upprätthålla goda rutiner när det gäller budgetuppföljningen. Vid befarat överskridande ska nämnden omedelbart utarbeta förslag till åtgärder som ska rapporteras till kommunstyrelsen vid den månatliga uppföljningen.

Kommunstyrelsen har, med hänvisning till kommunallagen 6 kap, uppsiktsplikt över nämndernas verksamhet. Styrelsen har också rätt att inhämta yttranden och upplysningar från nämnder och anställda, som behövs för att styrelsen ska kunna fullgöra sitt ledningsuppdrag.

Uppsiktsplikten gäller även för de helägda kommunala bolagen.

4.2 HANTERING AV ÖVERSKOTT OCH UNDERSKOTT VID ÅRSBOKSLUT

4.2.1 Nämndernas över-/underskott

Återställandet av ett underskott kan delas upp på 1 – 3 år i en återbetalningsplan, som fastställs av kommunstyrelsen. Överskott kvittas mot tidigare underskott.

För intraprenader gäller särskilda regler. Intraprenadernas anställda ska kunna påverka det egna arbetet. Särskilt avtal ska tecknas mellan intraprenaden och den aktuella nämnden. För intraprenader gäller att uppkomna påverkbara överskott får överföras till kommande år. Därav får högst 25 procentenheter användas för individuell premiering. Underskott tas med i sin helhet. Kommunfullmäktige kan eventuellt besluta om annat upplägg.

Resultatenheten Liljaskolan har sina ekonomiska villkor reglerade i ett avtal.

4.2.2 Investeringar

I samband med tilläggsbudget ska nämnd till kommunstyrelsen göra begäran om överförande av medel för pågående men ej fullföljda och slutredovisade budgeterade investeringar till nytt verksamhetsår.

Kommunfullmäktige tar ställning till om varje enskild begäran ska föras över eller inte. Det är fullmäktiges vilja att investeringar ska planeras och genomföras det år som medel har anvisats.

Slutkostnadsredovisningen ska redovisas när investeringen är genomförd, dock senast året efter medel till investering har anslagits i investeringsbudgeten.

4.3 FINANSIELLA PRINCIPER

Enligt lagen om ”God ekonomisk hushållning i kommuner och landsting” ska kommunen formulera både finansiella och strategiska verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. I propositionen framhålls att det måste finnas ett klart samband mellan resursåtgång, prestationer, resultat, effekter och kvalitet. Det krävs också en utvecklad planering med framförhållning och handlingsberedskap, tydliga och mätbara mål, samt en rättvisande och tillförlitlig redovisning som ger information om avvikelser gentemot uppställda mål.

4.3.1 Soliditet

Soliditeten är ett mått på kommunens långfristiga finansiella utrymme och visar på hur stor del av tillgångarna som är finansierade med eget kapital.

Målet är att soliditeten långsiktigt ska öka. Det är svårt att ange ett specifikt mått på hur stor soliditeten bör vara i en kommun men den genomsnittliga soliditeten i kommunsverige var 43,9% 2018 jämfört med 32,7% i Vännäs kommun. Det betyder att soliditeten bör öka betydligt framöver för att kommunen ska kunna möta framtidens behov. Vännäs kommun har tagit beslut om 100 % egen finansiering av framtida investeringar vilket kommer att bidra till en utveckling i rätt riktning.

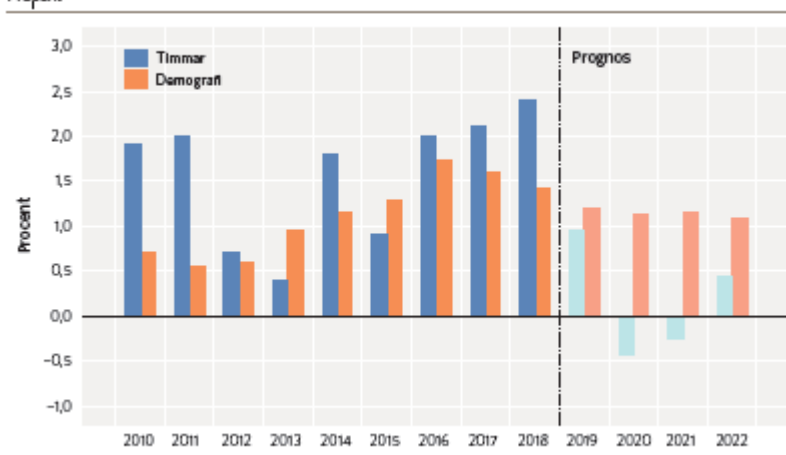
5. Vännäs kommun och omvärlden

5.1 OMVÄRLDSBEVAKNING

Kommunerna och regionerna är i början av en period med mycket stora krav på omställning. Det ökade trycket från demografin har varit uppenbart och känt under ett antal år. Hittills har utmaningarna i sektorns ekonomi hanterats genom intäktsökningar från främst skatter och markförsäljning som gynnats av högkonjunkturen. Men den ekonomiskt starka perioden går mot sitt slut och omfattande åtgärder kommer att bli nödvändiga. I vårens Ekonomirapport räknar SKL med att skattesatsen till kommuner och regioner ökar med 13 öre år 2020, vilket ger drygt 3 miljarder kronor i intäktsökning. För att klara ett resultat på 1 procent som andel av skatter och statsbidrag fram till år 2022 saknas ändå nästan 35 miljarder, givet att kostnaderna ökar i takt med befolkningen. Enligt intentionerna i januariavtalet (Avtalet som slöts i januari 2019 mellan regeringspartierna, Centerpartiet och Liberalerna) ska statsbidragen till kommuner och regioner höjas med 5 miljarder per år. Därtill behöver sektorn själv effektivisera verksamheten motsvarande en årskostnad på cirka 20 miljarder år 2022.

Den viktigaste intäktskällan för kommuner och regioner är skatt på arbetsinkomster, som i hög grad är beroende av antalet arbetade timmar. Utvecklingen på arbetsmarknaden har varit stark under ett antal år, men nu ser SKL många tecken på att Sveriges goda konjunktur börjar mattas av. Ökningen av sysselsättningen väntas upphöra i år och högkonjunkturen går mot sitt slut nästa år, med en svagare arbetsmarknad och en minskning av antalet arbetade timmar som följd. Det påverkar skatteunderlaget, som under ett antal år ökat med 4–5 procent per år, trots låga pris- och löneökningar närmaste åren beräknas skatteunderlaget i stället öka med 3–3½ procent per år.

Diagram 1 • Utveckling av antalet arbetade timmar och det demografiska trycket

Källa: Statistiska centralbyrån och Sveriges Kommuner och Landsting.

Den svaga produktivitetsökning vi sett sedan finanskrisen 2008 antas fortsätta. SKL räknar med att BNP-tillväxten i Sverige faller till 1,4 procent både 2019 och 2020, från 2,4 procent 2018. Svaghetstecknen är många för den globala handeln och SKL ser dämpade tillväxtutsikter, inte minst i Tyskland i år, vilket har stor betydelse för den europeiska ekonomin. I SKLs prognos är det dock inte nettoexporten som är huvudförklaringen till den låga svenska BNP tillväxten 2019 och 2020, utan en svag inhemsk efterfrågetillväxt. Det är framförallt sjunkande bostadsinvesteringar och en svag utveckling för övriga investeringar inom näringslivet som bidrar till dämpningen.

Det finns många tecken på att kommuner och regioner går hårdare tider tillmötes. Redan 2018 bjöd på betydligt sämre resultat. Sektorns samlade överskott minskade från 26,5 miljarder kronor 2017 till knappt 15 miljarder 2018.

Kommunernas resultat försämrades också rejält 2018. 69 kommuner redovisade underskott. Endast 109 av 290 kommuner klarade ett resultat som motsvarar 2 procent som andel av skatter och statsbidrag. Även kommunerna har stora investeringsbehov. Skolor, förskolor, äldreboenden, va-nät med mera behöver byggas ut för att klara de växande behoven till följd av demografin samt hantera eftersatta investeringar och den pågående urbaniseringen. Det finansiella sparandet har varit negativt i kommuner och regioner de senaste tio åren (förutom 2010), som en följd av de stora investeringarna. Det har inneburit att låneskulden ökat i sektorn. Utifrån SKLs prognos för investeringsnivåer och resultat kommer behovet av finansiering att öka med över 60 miljarder kronor per år, vilket måste mötas i form av ökade lån, användande av egna medel samt återlån från pensioner eller försäljning av tillgångar.

Förebyggande arbete är en strategi för effektivisering. SKL har i tidigare rapporter bland annat skrivit om digitaliseringens möjligheter och att arbetslivet behöver förlängas om vi ska klara de kommande årens utmaningar. I ekonomirapporten från maj 2019 lyfts behovet av att arbeta förebyggande för att möta effekterna av den demografiska utvecklingen. Sundare levnadsvanor i befolkningen anses kunna förebygga 80 procent av hjärt- och kärlsjukligheten och 30 procent av cancersjukligheten; sjukvårdens mest kostsamma sjukdomar. På samma sätt kan exempelvis psykiska problem under barndomen mötas med ett urval av insatser för att förhindra långtgående negativa konsekvenser längre fram i livet. Mycket talar för att förebyggande verksamhet är bra både för individen och samhällsekonomin. Det kommer att bli allt viktigare att kunna ge individriktade råd för att förbättra chansen till god hälsa, sannolikt med stöd av ny teknik och mer ai-stöd.

5.2 VÄSENTLIGA HÄNDELSER

- **Arbetslösheten minskar i många grupper**

Arbetslösheten fortsätter att vara låg. Under augusti månad rapporterade Vännäs en total arbetslöshet på 5,2 procent. Det är en minskning med 0,3 procentenheter jämfört med augusti 2018. Sedan augusti 2017 har

arbetslösheten i Vännäs minskat från 6,3 % till 5,2 %. Arbetslösheten i Västerbotten är i genomsnitt 5,4 %. Sett till *antalet personer* betyder det att 221 av 4 250 invånare i åldern 16 till 64 år i Vännäs kommun var inskrivna som arbetssökande (14 färre än i augusti i fjol).

Även arbetslösheten bland utlandsfödda var 21,2 procent i Vännäs under augusti månad, motsvarande 79 av 373 personer. Det är 4,9 procentenheter färre än vid samma tidpunkt i fjol (-12 om man räknar personer). Sedan december 2017 har arbetslösheten bland utlandsfödda minskat från 28,3 till 21,2 procent.

Precis som den totala arbetslösheten sjunker arbetslösheten bland unga (-4,2 procentenheter). I augusti var 10,1 procent av 18–24-åringarna inskrivna som arbetssökande (motsvarande 49 personer). Måter vi *antalet* inskrivna är det en minskning med 20 personer på ett års sikt.

- **Antalet invånare ökar**

Antalet invånare i Vännäs kommun fortsätter att öka. Antalet medborgare per juni var 8811 st, en ökning från årsskiftet med 26 personer. Sett för perioden januari till juni är födelseöverskottet positivt (3) liksom invandringsöverskottet (31). Däremot är det inrikes flyttningsöverskottet negativt med 10 personer.

- En rad **investeringsprojekt** har avslutats bl a ombyggnaden av Kommendörsgatan (etapp 1), VA i Brån, tak- puts- och fönsterarbeten vid Hammarskolan.
- **Lagförändringar** som trätt i kraft med påverkan på kommunens verksamheter är bland annat att ändringar i skollagen som innebär att förskolechefer ska benämnas rektorer. Förändringen innebär också att alla rektorer som nyanställs i förskola måste gå den obligatoriska befattningsutbildningen för rektorer. I övrigt har bland annat en ny lag för tobak och liknande produkter börjat gälla från 1 juli. Vidare har Skolverket till den 1 juli 2019 förändrat gymnasieskolans Introduktionsprogram. Enligt förändringen är hemkommunen skyldig att erbjuda obehöriga elever plats på något av de fyra introduktionsprogramsalternativen förutom programinriktat individuellt val. Liljaskolan måste bibehålla beredskap för detta.
- **Större beslut i kommunens nämnder, styrelser och fullmäktige.** De förtroendevalda i fullmäktige har bland annat beslutat om att förskolan Klockaren ska renoveras och stå färdig inför våren 2020, att obligatorisk utsortering av matavfall ska införas, att kommunens städverksamhet ska organiseras inom ett dotterbolag till Vännäs Fastigheter AB samt att förskoleköken ska kvarstå inom barn och utbildningsförvaltningen och därmed inte tillhöra kostorganisationen vid samhällsbyggnadsförvaltningen. Kommunstyrelsen har bland annat beslutat om att kommunstyrelsens verksamheter ska samlas i en förvaltning från årsskiftet 2019/2020. Vård

och omsorgsnämnden har beslutat om ändring av avveckling av de tidigare utökade korttidsplatserna på Slussen samt infört arbets sättet ”Trygg hemgång” för personer som skrivs ut från sjukhus eller korttidsboende. Vidare har platsbehovet inom särskilda boenden utretts och kommunstyrelsen har beslutat att föreslå att fullmäktige ska avbryta det påbörjade arbetet med att bygga särskilt boende.

- **Budget i balans – fortsatt arbete**

Handlingsplanen för ekonomi i balans slutredovisades under första tertialen. Analyser av ekonomin inom olika verksamheter har fortsatt att genomföras i syfte att möta framtidens utmaningar. Utifrån analyser av referenskostnader mm, beslutade en enig fullmäktige om 2020 års budget, som innebär en anpassning till ett kostnadsläge på ca 7 % över referenskostnaderna. I nuläget ligger många verksamheter på ca 14-15 % över de nivåer som kommunen i en strikt ekonomisk analys av referenskostnader borde ligga på. Under sommaren beslutade kommunen att fortsätta arbetet med att utveckla den ekonomiska styrningen genom att gå med i projektet ”prislappsmodellen” via SKL.

5.3 FRAMTIDSBEDÖMNING

Vännäs kommun står inför en rad utmaningar som påverkar kommunen och målluppfyllelsen. Det kan vara externa faktorer eller den interna utvecklingen inom en verksamhet. Bland dessa utmaningar kan nämnas:

- **Anpassning till ett digitalt samhälle**

Digitalisering är en stark global trend som har haft och kommer fortsätta ha en avgörande betydelse för samhällsutvecklingen. Det förändringstryck som digitaliseringen ger bör vi som kommun dra nytta av bl a för att klara framtida finansiering , kompetensförsörjning och tillmötesgå människors förväntningar.

- **Förändrade nationella regelverk osv.**

Olika nationella bestämmelser och regler påverkar kommunens förutsättningar och ekonomi. Förändringar i form av ny lagstiftning, regler och förändrade ersättningar kommer inom samtliga nämnders ansvarsområden.

- **Attraktiv arbetsgivare**

I ett läge av att färre personer ska försörja fler så måste kommunen fortsätta att utveckla arbetet med attraktiv arbetsgivare för att kunna bibehålla och attrahera kompetens. Ökad användning av ex. e-tjänster kommer också innebära att vissa yrken kommer försvinna/förändras och vissa yrken kan komma att tillskapas.

- **Ändamålsenliga lokaler och en effektiv lokalhantering.**

Det pågår en utredning av fastighetsfrågornas framtida organisation som kommer påverka samtliga verksamheter. Det finns också kommande behov bl a ser barn- och utbildningsnämnden en lokalutmaning inom förskolan för att klara framtida behov.

- **Kvalitet och medborgar-/brukarfokus**

Med mindre ekonomiska och personella resurser och behov i förändring måste varje verksamhet på ett bättre sätt säkerställa att bästa möjliga kvalitet nås för de som verksamheten är till för. Kvalitetsarbetet är viktigt för Vännäs kommun men kan utvecklas. Nya metoder, forskning och mer dialog med medborgare/brukare är viktiga delar av ett bra kvalitetsarbete liksom utvärdering och uppföljning.

6. Medborgare

Vännäs kommun bedöms totalt sett uppnå **delvis uppfylld resultatnivå** inom perspektivet medborgare.

Kommunfullmäktiges mål	Prognos per 2019-12-31 per nämnd
● Medborgarna trivs i Vännäs kommun	● Barn- och utbildningsnämnden
	■ Kommunstyrelsen
	● Liljaskolans styrelse
	■ Plan- och miljönämnden
● Medborgarna är delaktiga i kommunens utveckling, ges ett bra bemötande, en god service och tillgängligheten till Vännäs kommuns verksamheter är god.	● Barn- och utbildningsnämnden
	● Kommunstyrelsen
	■ Liljaskolans styrelse
	■ Plan- och miljönämnden
● Medborgarna erbjuds en effektiv och tillgänglig välfärd genom digitala tjänster och information	● Vård- och omsorgsnämnden
	■ Barn- och utbildningsnämnden
	● Kommunstyrelsen
	■ Liljaskolans styrelse
	■ Plan- och miljönämnden
	■ Vård- och omsorgsnämnden

7. Samhällsutveckling

Vännäs kommun bedöms totalt sett uppnå **delvis uppfylld resultatnivå** inom perspektivet samhällsutveckling.

Kommunfullmäktiges mål	Prognos 2019-12-31 per nämnd
● Vännäs kommuns verksamheter är av god kvalitet	● Barn- och utbildningsnämnden
	● Kommunstyrelsen
	● Liljaskolans styrelse
	■ Plan- och miljönämnden
	● Vård- och omsorgsnämnden

Vännäs kommun har ett utvecklat näringsliv och företagande	Barn- och utbildningsnämnden
	Kommunstyrelsen
	Liljaskolans styrelse
	Plan- och miljönämnden
Det ska finnas goda förutsättningar för att leva, bo och verka i Vännäs kommun	Vård- och omsorgsnämnden
	Barn- och utbildningsnämnden
	Kommunstyrelsen
	Liljaskolans styrelse
	Plan- och miljönämnden
	Vård- och omsorgsnämnden

8. Medarbetare

Totalt inom perspektivet Medarbetare bedömer kommunen en **delvis uppfyllt** resultatnivå vid årets slut.

	Kommunfullmäktiges mål	Prognos 2019-12-31
Medarbetare	Medarbetarna trivs	Uppfylls
	Vännäs kommun har bra ledare med ett gott ledarskap	Uppfylls delvis
	Vännäs kommun har jämställda arbetsvillkor	Uppfylls delvis
	65 % av kommunens tillsvidareanställda kvinnor ska ha en heltidsanställning	Uppfylls delvis
	Sjukfrånvaron är högst 5 %	Låg ej tillfredsställande resultatnivå

8.1 MEDARBETARENKÄT (MEA)

Medarbetarenkäten genomfördes 2018 och visade att det goda resultatet från 2016 bibehölls även under år 2018. Nöjd medarbetarindex (NMI) var 4,9 samma nivå som 2016.

Styrkor

- Arbetsgemenskap
- Medarbetarskap
- Information

Förbättringsområden

- RUS-samtal och lön
- Hälsa
- Ledarskap

8.2 MEDARBETARE TRIVS

MAE-resultatet visar på att många medarbetare i Vännäs kommun (81 procent) trivdes och kände trygghet och tillit i sin arbetsgemenskap. Medarbetarna uppgav att de kände stort engagemang (88 procent), att arbetet kändes betydelsefullt och att det fanns möjlighet att påverka beslut och hur arbetsuppgifter skulle utföras. Medarbetarna uppgav att de hade en chef som höll vad den lovade och följde upp överenskommelser (67,2 procent). Ungefär lika många tyckte att chefen visade omtanke och brydde sig om sina medarbetare (65,6 procent).

Enkäten visar på vissa förbättringsområden, till exempel kunskap hos varje medarbetare om vilka arbetsinsatser som påverkar den egna lönen. Det fanns medarbetare som uppgav att de under det senaste året blivit utsatta för kränkande särbehandling av chef, arbetskamrater (5,6 procent) eller brukare (17,6 procent). Hälften av dem uppgav att de fick det stöd de behövde av sin arbetsgivare, men det blir fortsatt viktigt att synliggöra och stoppa beteenden som skadar medarbetarna.

8.3 BRA LEDARE OCH GOTT LEDARSKAP

MAE-resultatet visar på att medarbetarna uppgav att de hade en chef som höll vad den lovade och följde upp överenskommelser (67,2 procent). Ungefär lika många tyckte att chefen visade omtanke och brydde sig om sina medarbetare (65,6 procent). Nästan lika många tyckte att chefen fick medarbetarna att arbeta mot gemensamma mål och visioner (64 procent) och att chefen inspirerade medarbetarna till att göra ett bra arbete (61,9 procent). Att chefen gav beröm och uppskattning för ett bra arbete uppgavs av mer än hälften av medarbetarna (53,6 procent).

En ny ledarutbildning för nya chefer startade upp i september. Vissa moment görs tillsammans med kranskommunerna och andra moment görs i respektive kommun. Målbilden är att samtliga nya chefer ska gå utbildningen. Delar av programmet är bl a jämställdhet, att leda i en politiskt styrd organisation och upphandling/inköp. Utbildningen ska säkra en gemensam grund för samtliga ledare i kommunen.

Ett antal ledare och arbetsplatsombud har under perioden deltagit i en intern arbetsmiljöutbildning med utgångspunkt från ”Sunt arbetslivs” webbmaterial.

Vännäs ingår i projekt ”Plattform förebyggande” med ett antal kommuner i Umeåregionen, Försäkringskassan och Samordningsförbundet. Under perioden har en ledarutbildning genomförts med fokus på hälsofrämjande ledarskap. Inom Vård –och omsorgsförvaltningen har ett lokalt ledarutvecklingsprogram startats upp ”Framtidskraft” med fokus på framtid och chefskapet.

8.4 JÄMSTÄLLDA ARBETSPLATSER

Vännäs kommun ingår i projekt ”Modellkommun” och är nu mentorkommun för Nordmaling, Robertsfors och Örnsköldsviks kommuner samtidigt som Vännäs kommun ska fortsätta det egna utvecklingsarbetet. Arbetet har inneburit att tillsammans med SKL utveckla metoder för att lära förbättringsarbete och

jämställdhetsintegrering av varandra genom benchmarking. Syftet är bla. att sprida kunskaper och goda exempel med fokus på jämställdhetsintegrering av kommunernas olika verksamheter, starta upp arbete med jämställdhetsintegrering i kommunerna samt bidra till ökad kvalitet i verksamheterna genom mera likvärdig service till invånarna oavsett kön.

Kommunen hade totalt 1043 medarbetare anställda, 66 färre jämfört med samma tid 2018. Den totala andelen heltidsanställningar har ökat sedan 2018. Andelen heltidsanställda kvinnor har fortsatt ökat inom BoU, SBF och Lilja. Lägst andel heltidsanställda finns inom vård- och omsorgsförvaltningen.

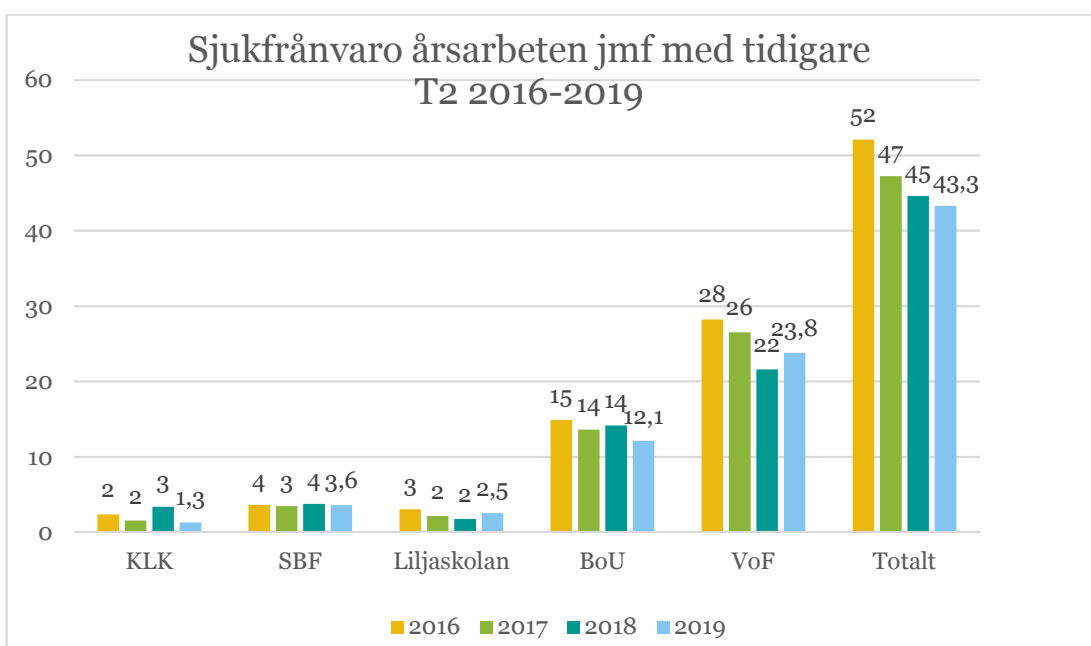
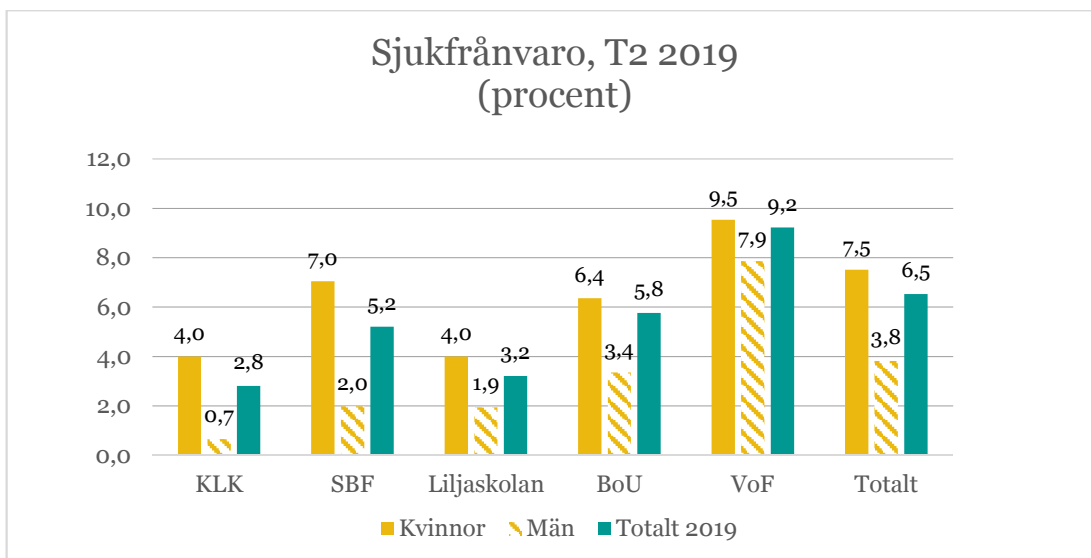
Andel heltidsanställda kvinnor och män

	Kvinnor 2019	Kvinnor 2018	Män 2019	Män 2018	Totalt 2019	Totalt 2018
KLK	84,6	81,6	100	96	88,9	87,3
SBF	58,7	47,1	93	90,2	72,6	63,1
Lilja	88,5	86,4	89	91,4	88,8	89,0
BoU	81,0	78,8	84,7	85,9	81,7	80,1
VoF	44,6	45,2	60	61,2	47,4	48,2
Totalt	64,3	61,9	81,1	81,4	68,6	66,9

Sjukfrånvaro

Den totala sjukfrånvaron var 6,5 %, en minskning med 0,1 procentenheter i jämförelse med samma period år 2018. Vännäs kommun har dock inte nått målet ännu om högst fem procent sjukfrånvaro. Glädjande är att KLK, BOU och SBF under perioden har minskat sin sjukfrånvaro. ~~förutom Liljaskolan och VoF.~~ Liljaskolan och KLK har dessutom nått målet med högst 5% sjukfrånvaro. Sjukfrånvaroororsakerna domineras som tidigare av fysiska sjukdomar, följt av luftvägsinfektioner och psykisk ohälsa.

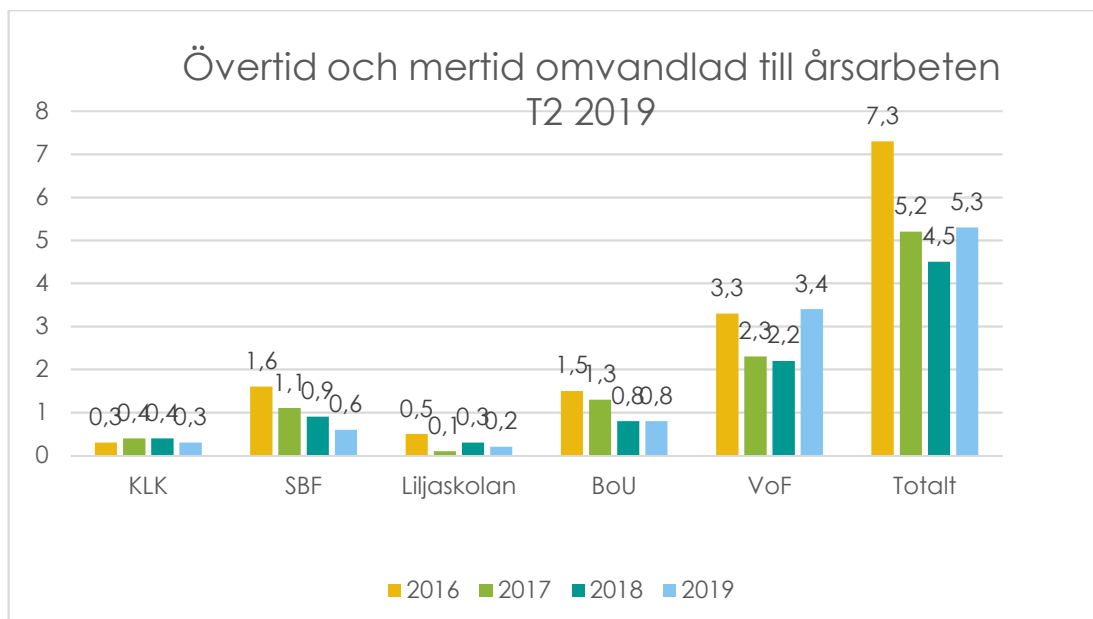
Kvinnors sjukfrånvaro låg under perioden på 7,5%, en minskning med 0,1 procentenheter i jämförelse med samma period år 2018. Männens sjukfrånvaro var 3,8 % en minskning med 0,2 procentenheter i jämförelse med samma period 2018. Kvinnor och mäns sjukfrånvaro har ökat mest inom Liljaskolan och VoF. Mer än hälften av all sjukfrånvaro, 59,3 % bestod av långtidsfrånvaro, en något minskning jämfört med samma period år 2018.

Totalt har Vännäs kommun 43,3 åa (årsarbetare) sjukskrivna (en omräkning av sjukfrånvarotimmar till årsarbeten), en minskning med 8,7 åa i jämförelse med samma period år 2016-2018. VOF har ökat antalet sjukskrivna med 1,8 åa i jämförelse med tidigare år och Liljaskolan med 0,5 åa.

8.5 ÖVERTID OCH MERTID

Totalt har 5,3 årsarbeten tagits ut i mer- och övertid under perioden, en minskning med 0,9 procentenheter i jämförelse med samma period 2018. Vård- och omsorgsförvaltningen har det högsta uttaget av mer- och övertid motsvarande 3,4 årsarbeten vilket är en ökning med 2,2åa sedan 2018.

8.6 VIKTIGA HÄNDELSE UNDER TERTIALEN

Ett arbete har startats upp gällande revidering av resultat- och utvecklingssamtalsmallen. Detta ska slutföras under 2019 samt implementering av ett nytt webbverktyg gällande dokumentation av RUS- samtal.

8.7 FRAMTIDSBEDÖMNING

Arbetskraftsbehovet kommer generellt att vara stort i Sverige fram till 2030. Drygt 500 000 medarbetare ska ersättas och rekryteras på grund av pensionsavgångar i kommuner och landsting. Pensionärgruppen ökar medan allt färre ungdomar går ut gymnasiet och kommer in på arbetsmarknaden. Den sammantagna bilden är att arbetsmarknaden och tillgång på arbetskraft är komplex. Vännäs kommun har en hög ungdomsarbetslöshet och flera i denna grupp saknar gymnasiekompetens. Vännäs kommun har måttliga pensionsavgångar fram till 2020 sedan ökar avgångarna succesivt för varje år. De grupper som påverkas mest av pensionsavgångar är undersköterskor, boendehandledare, chefer, lärare och förskollärare. Kommunen har på grund av bland annat marknadskrafter haft svårigheter att rekrytera vissa yrkesgrupper. Det gäller bland annat undersköterskor, lärare, förskollärare, sjuksköterskor, socionomer och chefer med erfarenhet. Konkurrensen om dessa yrkesgrupper är stor bland arbetsgivare i regionen och kommer att öka framgent. Detta innebär att kommunen i större utsträckning än tidigare behöver jobba med sitt arbetsgivarvarumärke framöver samt i större utsträckning internrekrytera chefer, ge förutsättningar för chefer att utöva sitt ledarskap, utveckla och förbättra arbetsmiljön samt erbjuda marknadsmässiga löner.

9. Ekonomi

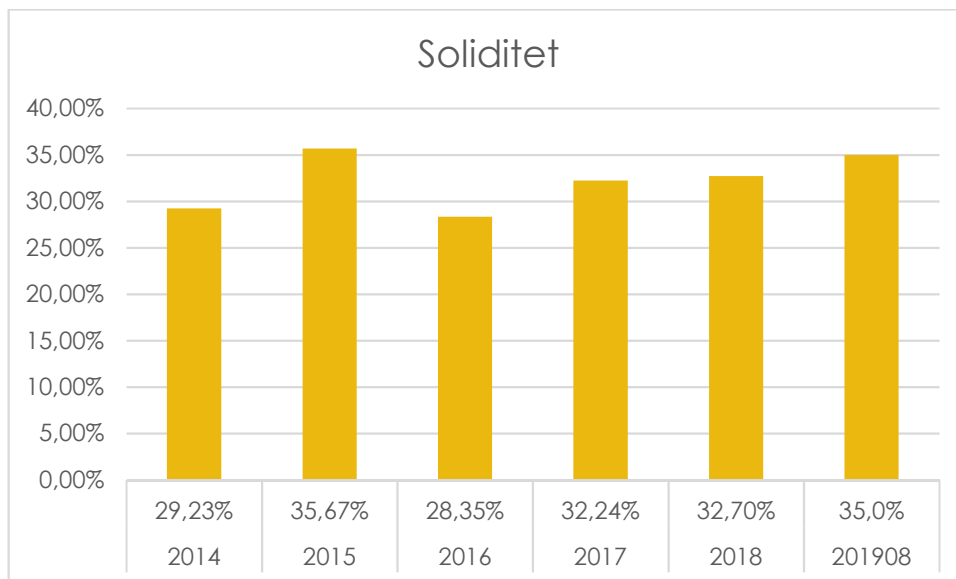
9.1 MÅLUPPFYLLELSE KOMMUNEN

Vännäs kommun uppvisar ett samlat resultat för perioden på + 33 mkr vilket är + 24,5 mkr bättre resultat jämfört med periodens budget. Prognosen för helåret är ett resultat på ca + 14,1 mkr vilket motsvarar ett mindre underskott jämfört med budget om - 0,5 mkr. Det är viktigt att notera att nämnderna uppvisar ett samlat underskott om ca -9,1 mkr. Det är jämförelsestörande poster och poster kopplade till säsongsvariation som bidrar till det positiva resultatet och till att två av tre resultatmål uppfylls. Det gäller både resultatet till och med augusti och prognosen för helåret. Detta beskrivs ytterligare under finanserna nedan.

Den samlade prognos för måluppfyllelse 2019 är att målen uppfylls delvis. Målen om att soliditeten långsiktigt ska öka och att resultatet ska uppgå till 2% av skatter och bidrag uppfylls både för perioden och förväntas göra det även för helåret. Däremot uppvisar nämnderna ett samlat underskott för perioden - 11,6 mkr och prognostiserar med ett underskott även för helåret - 9,1 mkr. På grund av det uppnås inte målet om att nämnderna ska ha en budget i balans varken för perioden eller för helåret. Anledningen till att två av målen uppfylls trots nämndernas underskott är finansens överskott både för perioden och i prognosen. Varje mål specificeras separat längre fram i dokumentet.

		Kommunfullmäktiges mål	Prognos 2019-12-31	
● Ekonomi	+	Soliditeten ska långsiktigt förbättras	+	Uppfylls helt
	+	Årets resultat ska uppgå till 2 % av skatter och generella statsbidrag	+	Uppfylls helt
	-	Nämnderna ska ha en ekonomi i balans	-	Uppfylls inte

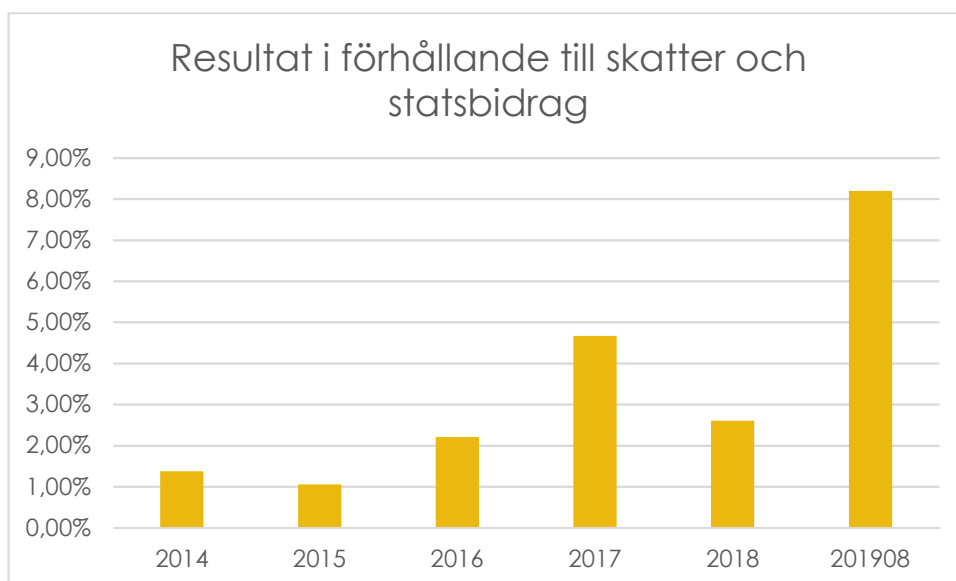
Soliditet

Målet att soliditeten långsiktigt ska förbättras uppfylls under perioden. Soliditeten är ett nyckeltal som visar hur stor andel av tillgångarna som är finansierade med eget kapital. Soliditeten uppgår till 35 % per sista augusti vilket är ca 2,5 procentenheter högre jämfört med samma period 2018. Soliditeten inklusive pensionsskulden per sista augusti är 5,8 % vilket är 2,8 procentenheter bättre jämfört med samma period föregående år.

Prognosen är att målet om att soliditeten långsiktigt ska öka uppfylls under året om än ökningen förväntas bli ganska liten, från 32,7 % 2018 till ca 33 % 2019.

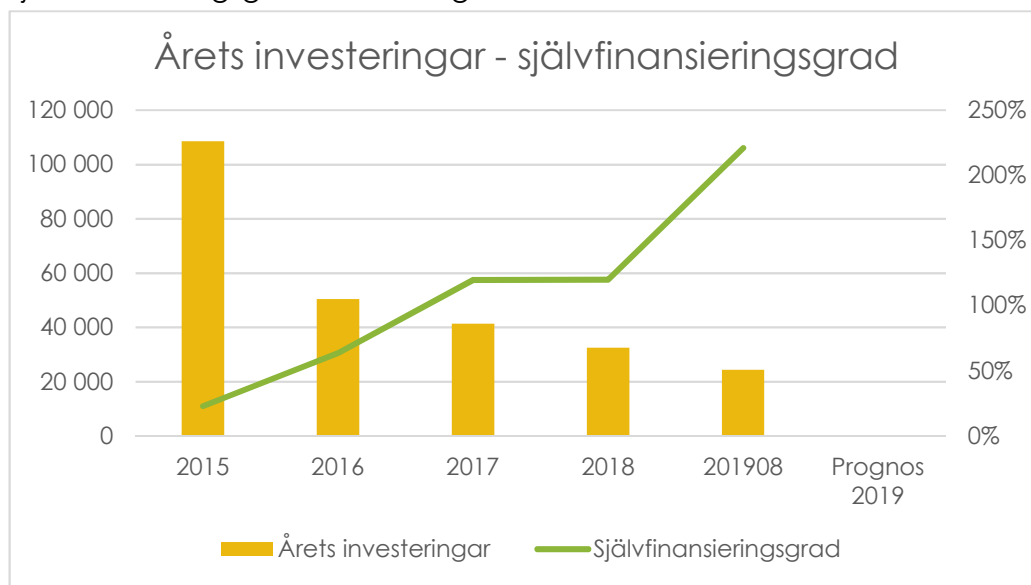
Årets resultat i förhållande till skatter och bidrag

Diagrammet visar att KF:s långsiktiga mål om att resultatet ska uppgå till 2 % av skatter och generella statsbidrag uppnås per sista augusti. Resultatet inklusive reavinster uppgår till drygt 8 %. Exklusive reavinster uppgår resultatet till ca 5,8 % av skatter och bidrag. Det goda resultatet till och med augusti beror främst på överskott jämfört med budget inom finansien. Nämndernas samlade resultat uppgår tillsammans till – 9,1 mkr. Prognosen är att målet om att resultatet ska uppgå till 2 % av skatter och generella statsbidrag uppnås. Det prognostiserade resultatet indikerar en måluppfyllelse på ca 2,4 %.

Självfinansieringsgrad investeringar

Investeringar ska, enligt budgetbeslutet för 2019, vara 100 % självfinansierade. Till och med augusti är självfinansieringsgraden ca 220 %. Den höga självfinansieringsgraden beror främst på att det sammantagna resultatet till och med augusti är högt. Av årets budgeterade investeringar är knappt 60% påbörjade per sista augusti.

Prognostiserade avskrivningar, resultat och investeringsnivå indikerar att målet om 100 % självfinansiering av investeringar uppnås under året. Prognostiserad självfinansieringsgrad ca 109 %.

Nämndernas resultat

Samtliga nämnder förutom Barn- och utbildningsförvaltningen prognostiserar med underskott 2019. Det sammanlagda underskottet för nämnderna prognostiseras till – 9,1 mkr. Målet att nämnderna ska en ekonomi i balans bedöms inte komma att uppfyllas. En kortfattad beskrivning av orsakerna till underskottet presenteras nedan. Mer detaljerad information finns inom respektive nämnds verksamhetsberättelser. Inklusive finansien är resultatet ett kraftigt överskott för perioden + 24,5 mkr.

Vännäs Kommun

Utfall 201908 och helårsprognos

aug-19 Mkr	Budget 2019	Utfall jfm budget aug-19	Prognos 2019	Prognos Avvikelse 2019
Kommunstyrelsen	-78,4	-1,5	-78,6	-0,2
varav Kommunledningskontoret	-59,8	2,5	-58,1	1,7
Varav resultatenheter Vännäs net	0,2	0,3	0,2	0,0
varav Samhällsbyggnadsförvaltningen exkl resultatenheter	-18,8	-4,2	-20,7	-1,9
varav resultatenheter VA och renhållning	0,0	-0,1	0,0	0,0
Plan- och miljönämnden	-8,8	-0,6	-9,4	-0,6
Vård- och omsorgsnämnden, inkl AKKA	-208,9	-14,9	-223,2	-14,3
Liljaskolans styrelse	1,6	0,1	0,4	-1,2
Barn- och utbildningsnämnden	-275,9	5,3	-268,6	7,3
Finansen	585,0	36,1	593,5	8,5
Summa	14,6	24,5	14,1	-0,5

Kommunledningskontoret +2,8 mkr . Prognos +1,7 mkr

Det positiva utfallet beror främst på lägre kostnader för flyktingverksamheten, färre uppdrag för överförmyndaren samt en del vakanta tjänster. Prognosen baseras, förutom på ovanstående, också på högre kostnader jämfört med budget för t.ex. e-tjänsteplattformen och vissa konsulttjänster.

- **Samhällsbyggnadsförvaltningen – 4,3 mkr . Prognos -1,9 mkr**

Periodens underskott beror främst på höga kostnader jämfört med budget för snöröjning inom fastighetsavdelningen och gatuavdelningen. Även kostavdelningen uppvisar underskott på grund av höjda livsmedelspriser. För att minska underskottet planerar fastighetsavdelningen arbeta med energieffektiviseringar och gatuavdelningen skjuter upp merparten av planerat underhåll till nästa år. Med dessa åtgärder blir prognosen – 1,9 mkr för 2019.

- **Plan- och miljönämnden -0,6 mkr. Prognos – 0,6 mkr**

Underskottet till och med augusti beror främst på höga kostnader för personal inom räddningstjänsten. Detta uppvägs delvis av högre intäkter jämfört med budget inom miljö- och byggavdelningen. Orsaken till det prognostiserade underskottet är det samma som för utfallet per augusti.

- **Vård- och omsorgsnämnden inkl. AKKA, - 14,9 mkr. Prognos - 14,4 mkr**

Underskottet per augusti förklaras av ej beslutade effektiviseringar – 5,8 mkr, höga kostnader inom IFO – 6,1 mkr, äldreomsorg –1,7 mkr och inom LSS -1,6 mkr. För mer detaljer läs vård- och omsorgsnämndens verksamhetsberättelse.

Nämnden prognostiserar med ett underskott på -14,4 mkr och orsaken till den negativa prognosen är densamma som för det negativa resultatet till och med augusti. AKKA prognostiserar med ett nollresultat för 2019.

- **Liljaskolans styrelse +0,1 mkr Prognos -1,2 mkr**

Periodens resultat är ett litet överskott om 0,1 mkr där gymnasieskolan uppvisar överskott om + 0,5 mkr och Vuxenutbildningen -0,4 mkr. Prognosen för helår tyder på ett underskott på -1,2 mkr som främst beror på ett lägre antal elever i gymnasieskolan under hösten jämfört med budget. Det betyder att Liljaskolan inte förväntas uppnå sitt resultatkrav på + 1,6 mkr under året.

- **Barn- och utbildningsnämnden + 5,3 Prognos + 7,3 mkr**

Överskottet till och med augusti beror främst på tillfälliga poster såsom statsbidrag från Skolverket och Migrationsverket samt vakanser på ledningssidan. Det prognostiserade överskottet beror, förutom av ovanstående, också av överskott som effekt av påbörjade neddragningar för anpassning till budget 2020.

- **Finansen +36,4 mkr. Prognos + 8,5 mkr**

Finansen uppvisar ett överskott jämfört med budget på + 36,1 mkr. Orsakerna till överskottet är flera och merparten av det som genererar överskott per sista augusti är poster som antingen är jämförelsestörande eller beroende på säsongsvariation.

Förändringen av semesterlöneskulden påverkar resultatet i augusti med + 15,9 mkr. Vännäs kommun använder SKL´s schablon för beräkning av upplupna kostnader för pensioner. Den schablonen har visat sig medföra för höga kostnader för pensionsskulden 2018 för Vännäs del. Det betyder också att det som belastat resultatet negativt 2018 påverkar resultatet positivt 2019. Ca +7,0 mkr.

Förändrade redovisningsregler från och med 2019 innebär att de tidigare uppskrivna finansiella anläggningstillgångarna förts tillbaka samt att vi nu redovisar finansiella omsättningstillgångar enligt marknadsvärde istället för lägsta värdets princip. De förändrade redovisningsprinciperna påverkar resultatet, till och med augusti med + 4,5 mkr. Även överskott jämfört med budget avseende realiserade vinster kopplade till placeringar skapar ett överskott om ca + 2,2 mkr. Skatteintäkterna har också varit något högre jämfört med budget, + 1,3 mkr. Plus att den buffert som finns inom finansen inte förbrukats.

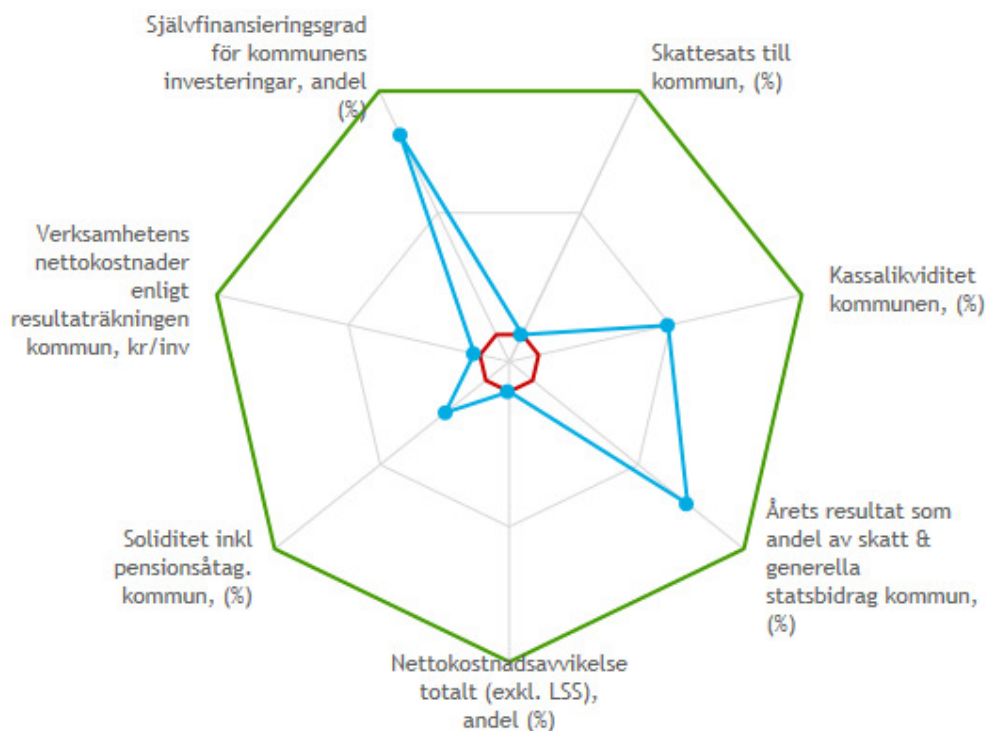
Helårsprognosen för finansen är ett överskott om ca +8,5 mkr främst bestående av +7,0 mkr som avser justering av för hög skuld för pensioner 2018. Övriga poster som genererar överskott per augusti bedöms vara osäkra varför dessa inte räknas med i prognosen för helåret. Förändringen av semesterlöneskulden som påverkar i hög utsträckning per augusti bedöms inte få någon stor påverkan på

helåret. Det betyder att det prognostiserade överskottet på finanserna till största delen består av jämförelsestörande poster.

9.2 ANALYS UTFALL 2018 JÄMFÖRT MED ANDRA KOMMUNER

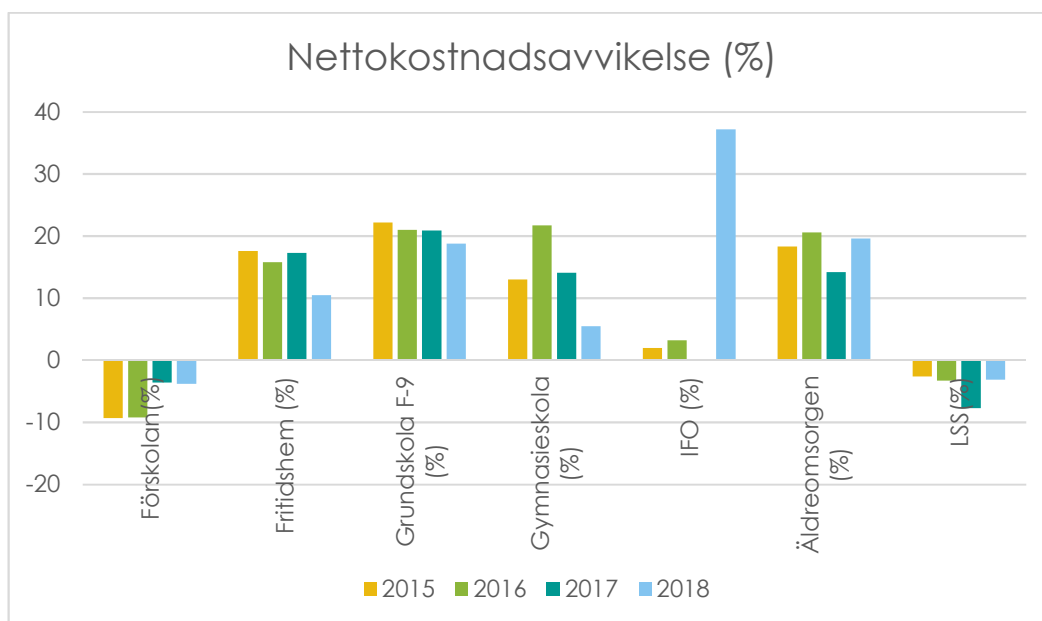
Utfall 2018 i förhållande till riket

Nedanstående spindeldiagram är hämtat ur statistikdatabasen Kolada. Diagrammet visar centrala ekonomiska nyckeltal för Vännäs kommun 2018 i förhållande till andra kommuner. Den röda cirkeln visar negativ referens och grön cirkel visar positiv referens. Den blå visar Vännäs kommun. Ur diagrammet framgår att Vännäs kommuns skattesats och nettokostnaderna kr/ invånare är bland de högsta i landet. Nyckeltalet nettokostnadsavvikelse visar att nettokostnaden / invånare är hög även om hänsyn tas till kommunens strukturella utmaningar. Soliditeten är låg i förhållande till andra kommuner. De områden där Vännäs kommun har bäst utfall i förhållande till andra kommuner är självfinansieringsgrad och resultat i förhållande till skatter och bidrag. Dessa två nyckeltal motsvarar också två av kommunens ekonomiska mål.

Siffror hämtade ut Kolada visar att Vännäs kommun har en nettokostnadsavvikelse (exkl. LSS) på 14,5 % 2018 vilket är en hög avvikelse

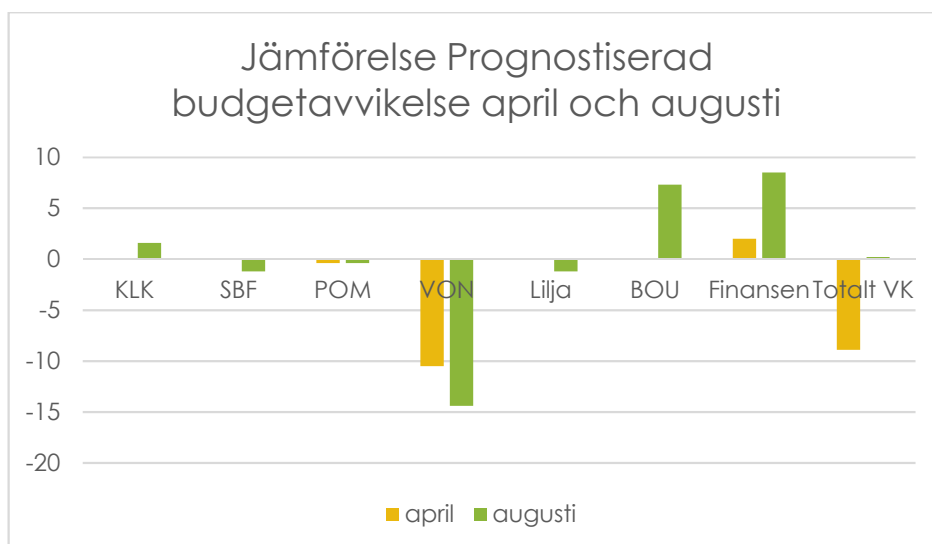
jämfört med riket. Liknande kommuner som Vännäs har en nettokostnadsavvikelse 2018 på mellan 4-7 %.

Diagrammet ovan visar att nettokostnadsavvikelsen jämfört med 2017 har sjunkit något inom barn- och utbildningsnämndens verksamhetsområde medan avvikelsen har ökat inom Vård- och omsorgsnämndens områden, främst inom IFO. Inom LSS-området har kommunen lägre kostnader jämfört med standardkostnad, -3%.

Barn- och utbildningsnämnden uppnådde en budget i balans 2018 medan Vård- och omsorgsnämnden uppvisade ett större underskott 2018. Båda nämnderna hade dock kostnader som kraftigt översteg det som, i förhållande till riket i övrigt, motiveras av kommunens struktur.

9.3 ANALYS PROGNOSE JÄMFÖRT MED BUDGET APRIL OCH AUGUSTI

Diagrammet visar prognos för 2019 dels från delårsbokslutet per april och delårsbokslutet per augusti i de olika förvaltningarna. Prognosen som lades i april pekade på ett underskott jämfört med budget på ca- 9 mkr, dvs ett resultat på ca 5,6 mkr. Prognosen för helåret 2019 i augusti pekar på ett mindre underskott på - 0,6 mkr, ett resultat på ca + 14,2 mkr. Det är främst några faktorer som gör att prognoserna skiljer sig åt mellan april och augusti.

Kostnaderna för flyktingmottagande och överförmyndare bedöms bli lägre än prognosen i april indikerade. En högre kostnader för personlig assistans bidrar till en sämre prognos inom Vård- och omsorg. Fler avhopp från gymnasiet under hösten bidrar till en sämre prognos på Liljaskolan. Barn och utbildningsnämndens prognos var +- 0 i april och +7,3 mkr i augusti. Skillnaden utgörs främst av nu kända överskott av mer tillfällig karaktär och besparingar gjorda inför höstterminen 2019 som anpassning till 2020 års stramare budget. Prognosen för finanserna är bättre i augusti jämfört med april främst på grund av justering av kostnader för 2018 års uppbokade pensioner.

9.4 ÅTGÄRDER FÖR EN EKONOMI I BALANS:

I samband med budgetarbetet inför budget 2020-2021 tog kommunfullmäktige beslut om att sänka nettokostnadsavvikelsen från ca 14% till ca 7% under en treårsperiod. Detta får genomslag först till budgetåret 2020. Under 2019 pågår också ett projekt i samarbete med SKL tillsammans med ett antal kommuner både i närområdet och i andra delar av landet. Projektet ska mynna ut i en bra modell för resursfördelning på övergripande nivå anpassat till beräknade nettokostnader i förhållande till kommunens struktur. Modellen ska också vara ett verktyg för att kunna göra politiska prioriteringar i samband med ett beslut om fördelning av resurser tas. Utifrån de parametrar som den mellankommunala kostnadsutjämnningen bygger på beräknas prislappar för de olika verksamheterna

fram. Det ekonomiska utrymme som därefter återstår kan användas för att göra politiska prioriteringar.

På så sätt uppnås en bättre kontroll över kostnaderna och det blir också tydligt inom vilka områden kommunen väljer att prioritera extra mycket.

9.5 VÄSENTLIGA HÄNDELSER

Det är några händelser under året som bedöms ha stor betydelse för kommunens ekonomiska utveckling framåt i tiden.

- För att skapa förutsättningar för en god ekonomisk hushållning framåt i tiden beslutade kommunfullmäktige, i samband med budgetbeslut 2020-2022, att kommunen ska sänka standardkostnadsavvikelsen från 14% till 7% inom en treårsperiod.
- Kommunen deltar för närvarande i ett projekt tillsammans med SKL med syfte att skapa en bra modell, prislappsmodellen, för resursfördelning utifrån standardkostnad. Syftet är att kvalitetssäkra arbetet med anpassning till kommunfullmäktiges budgetbeslut.
- En analys av vård- och omsorgsnämndens verksamhet genomfördes under våren. Syftet var att hitta möjligheter till utveckling och en budget i balans inom vård- och omsorgsnämndens ansvarsområde. Resultatet av analysen presenteras närmare i vård- och omsorgsnämndens verksamhetsberättelse.

9.6 FRAMTIDEN

- Liksom alla andra kommuner i landet står Vännäs kommun inför ett stramare ekonomiskt utrymme i framtiden om inte ytterligare medel tillskjuts från staten. På grund av detta behöver kommunen ha ett starkt fokus på effektiviseringar och koncerntänk för att möta den utmaningen.
- Kommunens behov av investeringar är fortsatt stort och kommer även det att ställa stora krav på organisationens förmåga till prioriteringar.
- Prislappsmodellen blir förhoppningsvis ett bra verktyg för att arbeta med fördelning av kommunens gemensamma resurser på en övergripande nivå.
- Det ligger ett förslag på fullmäktiges bord att inte bygga nytt vård- och omsorgsboende i nuläget eftersom behovet av fler platser inte finns de närmaste åren. De kostnader som redan upparbetats i projektet ligger för närvarande i Vännäs fastigheters AB´s balansräkning. När ett definitivt beslut är taget kommer Vännäs fastigheter AB att fakturera Vännäs kommun för de upparbetade kostnaderna, ca 16 mkr. Den projektering

som är gjord kan nyttjas i ett senare skede när kommunens behov av fler platser finns. Det gör att de upparbetade kostnaderna kan läggas som ett pågående projekt i nuläget. Tas däremot ett definitivt beslut om att inte nyttja den projektplan som tagit fram i en framtida byggnation kommer nedlagda kostnader att belasta resultatet i sin helhet.

9.7 INVESTERINGAR PER NÄMND

Investeringar per nämnd T2 2019	Utfall	Budget	Prognos	Bu/Progn
Tkr	201908	2019	2019	avv 2019
Kommunstyrelsen	21 066	40 458	37 559	2 899
<i>varav Kommunledningskontoret</i>	<i>3 047</i>	<i>5 912</i>	<i>5 912</i>	<i>0</i>
<i>varav Samhällsbyggnadsförvaltningen</i>	<i>18 019</i>	<i>34 546</i>	<i>31 647</i>	<i>2 899</i>
Plan- och miljönämnden	0	0	0	0
Vård- och omsorgsnämnden	0	0	0	0
Liljaskolans styrelse	622	800	800	0
Barn- och utbildningsnämnden	457	1 000	1 000	0
Summa	22 146	42 258	39 359	2 899

För perioden jan-aug 2019 uppgår investeringarna till 22,1 mkr. Investeringar bedöms för helåret bli 39,4 mkr. Prognosen indikerar att investeringsramen hålls under året.

Se även specifikation av investeringar under avsnittet Räkenskaper.

9.8 BALANSKRAVSRESULTAT

Balanskravsresultatet visar ett positivt resultat på 23,5 mkr till och med augusti och prognosen är 9,3 mkr på helåret. Årets resultat har här justerats med effekter av realisationsvinster. Dessa består huvudsakligen av effekter från de tidigare överlåtelserna av fastigheter till Vännäs Fastigheter AB. Resultatet har också justerats för orealiserade vinster avseende finansiella omsättningstillgångar.

Enligt kommunallagen får medel från en resultatutjämningsreserv (RUR) användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel. Enligt SKL:s senaste prognoser kan upplösning av RUR vara möjligt 2019 och 2020. Utifrån Vännäs kommuns beslutade riktlinjer för god ekonomisk hushållning är bedömningen att en upplösning av RUR skulle vara möjlig 2019 om SKL's senaste prognos fortfarande stämmer.

Balanskravsresultat Tertialbokslut 2 2019

tkr	201908	Progn 2019
Årets resultat	33,0	14,2
Avgår samtliga realisationsvinster	-9,5	-4,9
Justering för realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet		
Justering för realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet		
Orealiserade förluster i värdepapper		
Återföring av orealiserade förluster i värdepapper		
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	23,5	9,3
Reservering av medel till resultatutjämningsreserv		
Användning av medel från resultatutjämningsreserv		
Årets balanskravsresultat	23,5	9,3

INGÅENDE BALANS RESULTATUTJÄMNINGSRESERV	20,6	20,6
UTGÅENDE BALANS RESULTATUTJÄMNINGSRESERV	20,6	20,6

Tkr	Progn 2019
IB ackumulerade ej återställda balanskravsresultat	0,0
Årets balanskravsresultat enligt balanskravsutredningen	9,3
UB ackumulerade negativa balanskravsresultat att återställa inom tre år	0,0

9.9 BOLAGSKONCERNEN

Vännäs kommun är helägare till Vännäs fastigheter AB som i sin tur har två helägda dotterbolag, Älvdala AB och Fastighetstjänster i Vännäs AB. Vännäs fastigheter äger också 49% av Wendenes AB. Det bolaget tas inte med i koncernredovisningen på grund av att det är ett litet bolag med liten påverkan på koncernen och Vännäs fastigheter är minoritetsägare.

Vännäs Fastigheter AB

Vännäs fastigheter äger och hyr i första hand ut kommersiella lokaler och bostäder. En mindre del består av verksamhetslokaler som hyrs av Vännäs kommun. Bolaget har ett avkastningskrav på ca 5 %. Budgeterat överskott för 2019 uppgår till ca + 6,9 mkr. Resultat till och med augusti uppgår till + 6,8 mkr och prognosen tyder på ett resultat på ca + 8 mkr, dvs ett resultat på ca +1,2 mkr bättre än budgeterat. Överskottet jämfört med budget består av reavinster i samband med försäljningar. Även det prognostiserade överskottet för helåret beror på reavinster vid försäljning.

Dotterbolaget Älvdala Fastigheter AB

Dotterbolaget äger fastigheten Tränaren 9 som kommer att blockuthyras till en kooperativ hyresrättsförening från och med den 1 november innevarande år.

Fastigheten är under uppbyggnad och är fortfarande bokfört som pågående projekt. Bolaget har till och med augusti endast haft marginella kostnader för t.ex. revision och liknande.

Dotterbolaget Fastighetstjänster i Vännäs AB

Bolaget är nystartat och har därför inte ännu någon verksamhet. Bolaget ska förvalta kommunens verksamhetsfastigheter samt städet. När det gäller städet är en verksamhetsövergång planerad till 1 januari 2020 och planerna i nuläget är att fastighetsförvaltningen övergår till bolaget 1 januari 2021.

9.10 KOMMUNKONCERNEN

Resultatet per augusti för hela koncernen, dvs både Kommunen och bolagskoncernen är + 36,2 mkr. Mer parten av överskottet härrör sig till poster med säsongvariation, t.ex. förändring av semesterlöneskulden, tillfälliga poster såsom återföring av för mycket uppbokad pensionsskuld 2018, samt realisationsvinster vid fastighetsförsäljning inom Vännäs fastigheter AB.

Prognosen för helåret 2019 är ett samlat resultat på + 22,1 mkr vilket är 0,6 mkr bättre än budget. Kommunkoncernens prognostiserade överskott jämfört med budget beror på reavinster inom Vännäs fastigheter AB. Kommunen prognostiserar med ett mindre underskott på – 0,5 mkr men det bör noteras att nämndernas prognostiserar underskott – 9 mkr delvis uppvägs av tillfälliga poster på finanserna 2019.

10. RÄKENSKAPER

RESULTATRÄKNING

Resultaträkning	Kommunen					Kommunkoncernen				
	Utfall 201908	Utfall 201808	Budget 2019	Prognos 2019	Utfall 2018	Utfall 201908	Utfall 201808	Budget 2019	Prognos 2019	Utfall 2018
Miljoner kronor										
Verksamhetens intäkter	184,733	173,8	355,3	359,7	270,7	198,0	178,7	405,9	412,3	290,4
Verksamhetens kostnader	-540,283	-535,7	-910,3	-915,3	-820,0	-543,7	-534,1	-943,1	-948,9	-827,0
Avskrivningar	-16,005	-15,0	-24,6	-24,6	-23,0	-20,7	-19,1	-32,6	-32,6	-29,5
Verksamhetens nettokostnader	-371,555	-377,0	-579,6	-580,2	-572,4	-366,3	-374,6	-569,9	-569,2	-566,1
Skatteintäkter	281,673	278,4	425,0	425,0	414,9	281,7	178,7	425,0	425,0	414,9
Generella statsbidrag och utjämning	117,611	114,1	171,3	171,3	171,7	117,6	-534,1	171,3	171,3	171,7
Finansiella intäkter	7,659	2,9	2,0	2,0	5,7	7,8	-19,1	2,4	2,4	6,0
Finansiella kostnader	-2,371	-2,6	-4,0	-4,0	-3,9	-4,6	-5,1	-7,4	-7,4	-7,8
Resultat efter finansiella poster	33,017	15,9	14,6	14,1	16,0	36,2	-754,3	21,5	22,1	18,6
Årets resultat	33,017	15,9	14,6	14,1	16,0	36,2	-754,3	21,5	22,1	18,6

RESULTATRÄKNING

Resultaträkning		Vännäs fastigheter AB			
Miljoner kronor	Utfall 201908	Utfall 201808	Budget 2019	Prognos 2019	Utfall 2018
Verksamhetens intäkter	36,307	32,548	50,573	52,573	51,550
Verksamhetens kostnader	-22,007	-21,273	-32,754	-33,600	-33,214
Avskrivningar	-5,245	-4,667	-8,036	-8,036	-7,333
<i>Verksamhetens nettokostnader</i>	9,055	6,608	9,783	10,937	11,003
Finansiella intäkter	0,177	0,154	0,448	0,448	0,279
Finansiella kostnader	-2,248	-2,521	-3,400	-3,400	-3,933
Bokslutsdispositioner					-1,013
Skatt					-0,582
<i>Resultat efter finansiella poster</i>	6,984	4,241	6,831	7,985	5,754
Årets resultat	6,984	4,241	6,831	7,985	5,754

BALANSRÄKNING

Balansräkning	Kommunen		Kommunkoncernen	
	201908	201812	201908	201812
Miljoner kronor				
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR				
Immateriella anläggningstillgångar			0,857	1,028
Materiella anläggningstillgångar				
Mark, byggnader, tekniska anläggningar	418,229	409,3	818,994	766,3
Maskiner och inventarier	34,409	35,3	36,841	37,6
Finansiella anläggningstillgångar	91,259	94,0	14,962	19,3
Summa anläggningstillgångar	543,897	538,6	871,654	824,3
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR				
Förråd mm	23,381	23,6	23,381	23,6
Fordringar	106,209	57,8	104,491	50,4
Kortfristiga placeringar	69,218	58,8	69,218	58,8
Kassa, bank	57,951	85,3	65,275	122,8
Summa omsättningstillgångar	256,759	225,5	262,365	255,6
Summa tillgångar	800,656	764,1	1134,019	1079,9
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER				
Eget kapital				
Årets resultat	33,017	16,0	36,173	18,6
Resultatutjämningsreserv	20,575	24,7	20,575	24,7
Övrigt eget kapital	230,606	209,4	224,986	201,2
Summa eget kapital	284,198	250,1	281,734	244,6
Avsättningar				
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	56,967	53,8	56,967	53,8
Andra avsättningar	13,677	12,7	16,169	15,1
Skulder				
Långfristiga skulder	272,622	272,2	605,683	590,3
Kortfristiga skulder	173,192	175,3	173,466	176,0
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	800,656	764,1	1134,019	1079,9

Kassaflödesrapport	Kommunen		Kommunkoncernen	
	201908	201812	201908	201812
mkr				
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN				
Årets resultat	33,0	16,0	36,2	18,6
Utbetalningar för ianspåktaga avsättningar	0,0	-0,4	0,0	-0,4
Justering för ej likviditetspåverkande poster	-2,7	27,2	6,6	34,3
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	30,3	42,8	42,8	52,6
Ökning (-)/minskning (+) kortfristiga fordringar	-48,4	-13,2	-54,1	-11,6
Ökning (-)/minskning (+) förråd och varulager	0,2	1,0	0,2	1,0
Ökning (+)/minskning (-) kortfristiga skulder	2,2	12,4	0,6	8,1
Kassaflöde från den löpande verksamheten	-15,7	43,0	-10,6	50,0
INVESTERINGSVERKSAMHETEN				
Investering i materiella anläggningstillgångar	-5,8	-30,4	-55,8	-65,8
Investeringsbidrag till materiella anläggningstillgångar	0,2	3,3	0,2	4,6
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		0,3	1,8	3,8
Förvärv av finansiella tillgångar			-0,5	-0,1
Avyttring av finansiella tillgångar		0,0		0,0
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-5,6	-26,8	-54,3	-57,4
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN				
Nyupptagna lån	0,5	0,7	13,0	11,0
Amortering av skuld		0,0	-1,2	-0,6
Ökning av långfristiga fordringar		0,0		0,0
Minskning av långfristiga fordringar		0,0	2,1	1,6
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	0,5	0,7	13,9	12,0
Årets kassaflöde	-20,8	16,8	-51,0	4,6
Likvida medel vid periodens början	147,9	131,1	185,4	180,8
Likvida medel vid periodens slut	127,2	147,9	134,5	185,4

	Kommunen		Kommunkoncern	
	201908	2018	201908	2018
Ej likviditetspåverkande poster				
Av- och nedskrivningar	15,9	23,2	20,7	29,6
Avsättning pensioner	3,1	6,8	3,1	6,8
Avsättning deponi	1,0	2,9	1,0	2,9
Avsättning VA-kollektivet	0,0	1,3	0,0	1,3
Övriga avsättningar				
Förändring långfristiga periodiseringar	-0,2	-0,1	-0,2	-0,1
Reavinster	-4,3	-4,7	-2,4	-2,5
Justering mot eget kapital		2,7	2,7	2,7
Ej likviditetspåverkande aktiverade anläggningar	-18,4	-5,0	-18,4	-6,5
Summa ej rörelsekapitalpåverkande	-2,7	27,2	6,6	34,3

EKONOMISKA NYCKELTAL

Vännäs kommun

tkr	201908	2018	2017	2016	2015
Årets Resultat	33 017	16 000	26 932	12 226	5 547
Balanskravsresultat	23 529	5 865	5 773	7 058	-5 971
Årets resultat exklusive jämförelsestörande poster	16 528	11 300	21 764	7 058	-12 271
Årets resultat i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag	8,2%	2,7%	4,7%	2,2%	1,1%
Årets investeringar	22 146	32 492	41 304	50 376	108 600
Soliditet	35,0%	32,7%	32,2%	28,3%	35,7%
Soliditet inklusive samtliga pensionsförpliktelser och löneskatt	5,8%	3,0%	0,2%	-6,8%	-0,6%
Likvida medel	57 951	85 281	75 544	54 733	69 555
Själv finansieringsgrad	221,4%	120,1%	119,9%	63,8%	23,1%

INVESTERINGAR Tertialbokslut 2 2019

Investeringar Tertialbokslut 2 2019 Tkr	Förv.	Budget 2019	Prognos 2019	Utfall 201908
Kommunstyrelsen				
Fastighet: Energieffektivisering 2017-2022	SBF	1 000	1 000	0
Fastighet: Förskolan Myran projekt energiprest.	SBF	0	7	7
Fastighet: Vega 6 om-/tillbyggnad kök matsal	SBF	0	97	97
Fastighet: Reservkraft blåljusverksamhet	SBF	0	123	123
Fastighet: Arbetsmiljöåtgärder (räddningstjänsten)	SBF	0	707	707
Fastighet: V-by skola: hus D byte ventilation	SBF	0	30	30
Fastighet: Ombyggn Stamhemmanet, etapp 4	SBF	0	236	236
Fastighet: Renovering dusch o omkl Hammarhallen	SBF	1 300	1 300	609
Fastighet: Nytt värmesystem o vent. Hammarhallen	SBF	1 500	1 000	801
Fastighet: Ny hiss till Medis	SBF	800	800	0
Fastighet: Utredning lokaler Freja 1	SBF	0	72	72
Fastighet: Utredning idrottshall Vega	SBF	100	40	40
Gatu: SiSL projekt elladdstolpar	SBF	0	0	13
Gatu: Klimatklivet	SBF	0	0	0
Gatu: Omb vägbelysning västra Spöland	SBF	0	76	76
Gatu: Grön skolväg med järnvägshistoria	SBF	0	0	-125
Gatu: Ny väg till skidanläggning	SBF	250	250	0
Gatu: generellt 2018-2020	SBF	1 400	1 406	1 406
Gatu: Ombyggnad Kommendörsgatan 2017-2019	SBF	300	300	300
Gatu: Ombyggnad Kommendörsgatan 2019-2020	SBF	1 000	1 000	470
Gatu: gata Säbo	SBF	150	0	0
Gatu; Standpromenad medfinansiering	SBF	150	0	0
Kostavdelningen: Bil till mattransporter	SBF	500	0	0
Renhållning: Investering ÅVC 2017-2020	SBF	150	170	0
Renhållning: Insamling matavfall	SBF	2 000	2 000	0
VA: 2017-2020 Reinvesteringar	SBF	2 400	2 100	1 048
IT: IT/VDI-klienter	KLK	100	100	0
IT: Nätverk	KLK	100	100	0
IT: Bredbandsutbyggnad	KLK	4 712	4 712	2 918
<i>Investeringar med nya riktlinjer fastighet</i>		3 000		
Fastighet: Uh-inv Hammarskolan, fönster och yttertak	SBF	se ovan	1 657	1 657
Fastighet: Uh-inv Hammarskolan fönster	SBF	se ovan	810	533
Fastighet: Uh-inv Hammarskolan fasadputs hus C	SBF	se ovan	1 000	721
Fastighet: Uh-inv puts hus B	SBF	se ovan	670	100
Fastighet: UH-inv nytt lås och passersystem Liljaskolan	SBF	se ovan	325	254
<i>Investeringar med nya riktlinjer IT</i>		1 000	1 000	
IT: Skype mötesrum	KLK	se ovan	se ovan	129
<i>Extra stora investeringar</i>				
Fastighet: Rep o Tillbyggnad Klockaren	SBF	8 000	7 000	2 051
Fastighet: nytt centralförråd, Vändan 1	SBF	0	5	5
Gatu: Ishallen och omklädningsrum	SBF	5 000	5 400	5 221

Fortsättning investeringar

<i>Exploateringsområden</i>				
Fastighet: Överingenjören, rivning	SBF	0	67	67
Fastighet: Rivning Smeden	SBF	750	0	0
Gatu och va: Kvarteret Kvarnen Vby, etapp 2	SBF	1 000	2 000	1 503
Gatu: Nytt bostadsområdet i Vännäsby	SBF	1 500	0	0
Lilja				
IT-verktyg	Lilja	800	800	622
<i>Egen investeringsram utifrån överskott året innan.</i>		3 600		
Svets	Lilja	se ovan	47	47
Barn och utbildning				
Uppdatering IT-verktyg enligt IT-strategi	BOU	930	930	294
Ljudanläggning biosalongen	BOU	70	70	163
Summa		39 962	39 359	22 146

11. Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen ska utifrån helhetssyn och långsiktig planering med tydlig styrning samordna Vännäs kommuns nämnder och därigenom leda kommunens utveckling framåt samt bevaka och stärka kommunens position regional, nationellt och internationellt. Kommunstyrelsen ska även vara en effektiv tjänste- och serviceleverantör för kommunens nämnder, förvaltningar och medborgare. Kommunledningskontoret och samhällsbyggnadsförvaltningen är kommunstyrelsens två förvaltningar.

Kommunledningskontoret har ansvar för intern service i form av personal- och löneadministration, central ekonomihantering, it, kabel-tv, bredband, näringslivs- och arbetsmarknadsfrågor, marknadsföring och information, krisberedskap, förenings- och ungdomsutveckling, turism, kollektivtrafik och övergripande upphandling.

Samhällsbyggnadsförvaltningen har en viktig roll att leverera god service till kommunens medborgare i form av ett väl fungerande vatten- och avloppssystem, en väl fungerande renhållning, trafiksäkra vägar/gång- och cykelvägar etc., men även bidra till en trivsamt och trygg kommun.

11.1 VIKTIGA HÄNDELSER LOKALT, REGIONALT OCH NATIONELLT

- Beslut om att kommunstyrelsens förvaltningar ska gå samman till en förvaltning från 1/1 2020 togs av kommunstyrelsen i maj.
- Val till Europaparlamentet administrerades maj.
- Digitala tjänster via kommunens e-tjänsteplattform publicerades under våren, fler tjänster tillkommer löpande.
- Från 1 juni skrev Vännäs och Bjurholms kommuner samverkansavtal som innebär att Vännäs tar ansvar för områdena gata, vatten och avlopp samt renhållning i Bjurholms kommun.

- Utbyggnaden för VA i Brån avslutades.
- Vindeläven-Juhtatdahka blev utnämnt till biosfärsområde. Officiell invigning skedde 17 augusti.
- Avtal om samverkan inom GIS-området har tecknats mellan Vännäs, Bjurholm, Vindeln och Nordmaling. På sikt innebär det gemensam drift av systemet och att en gemensam GIS-strateg anställs.

11.2 FRAMTIDSBEDÖMNING

Kommunstyrelsen har många utmaningar de kommande åren, både verksamhetsmässiga och ekonomiska, bland annat kan följande nämnas;

- De egna verksamheterna står inför en rad ekonomiska utmaningar inom många verksamheter bl a på grund av ökade livsmedelskostnader, underhållsbehov av gator och fortsatt arbete med eftersatt underhåll av kommunens fastigheter.
- I juni antogs en budget för 2020-2021 som samtliga partier stod bakom. Budgeten innebär en tydligare anpassning mot att låta referenskostnader utgöra grund för budgetramarna. Vidare leder kommunstyrelsen arbetet med ekonomi i balans som nu fortsätter i projektet prislappsmodellen genom SKL, Sveriges kommuner och landsting. Det här är viktiga steg för en långsiktigt hållbar ekonomi.
- Ökade krav från medborgare och kunder/internt på mer och bättre e-tjänster och större förväntan att kommunens verksamheter/tjänster ska digitaliseras i en större utsträckning. Ny webb kommer upphandlas med kranskommunerna under 2019.
- Attraktiva Vännäs – Arbetet med att främja att kommunen är också uppfattas som attraktiv är viktig för att fortsätta att locka medborgare att bosätta sig här såväl som för att locka företag att etablera sig. Vi har idag en centrumbild där vi har fler tomma butikslokaler än tidigare, och kommunen måste tillsammans med näringsliv och hyresvärdar arbeta mer aktivt för att främja etableringar och det lokala företagandet. Det handlar också om att fortsätta främja fler former av företagande, där finns ett ökat intresse av företag som vill göra social skillnad.
- Konjunkturläget upplevs allt mer osäkert. Arbetsmarknaden är fortfarande stark med stora behov av kompetenser. Dessa kompetenser saknas ofta dvs. det finns en ökande matchningsproblematik. Hur kommunen kan arbeta än mer för att stärka kompetensen bland de sökande är viktigt, detta bör ske inom bl a vuxenutbildning och arbetsmarknadsområdet.

12. Mål- och resultatuppföljning

12.1 ALLMÄNT KRING REDOVISNING OCH UPPFÖLJNING

För nämndens mål baseras kommentarerna på senast kända mätning.

Förklaring till resultatbedömning:

 Uppfylld resultatnivå

- Delvis uppfylld resultatnivå
- Låg, ej tillfredsställande resultatnivå
- Mycket låg, ej tillfredsställande resultatnivå
- Ej mätt eller inget resultat

12.2 MÅL- OCH RESULTATUPPFÖLJNING AV NÄMNDENS MÅL

12.2.1 Ekonomi

Ekonomi		Kommunfullmäktiges mål		Nämndens mål		Prognos 2019-12-31
		Kommunstyrelsen har en ekonomi i balans		Kommunstyrelsen ska ha en budget i balans		Låg ej tillfredsställande resultatnivå

Uppföljning av målen (tkr)

Förvaltningsområde	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall	Utfall	Prognos	Budget	Avvikelse
Tkr	201908	201908	Utfall/bud	201808	2018	2019	2019	Bud/Progn
Politisk ledning	-4 501	-4 038	-463	-2 925	-5 365	-6286	-5821	-465
Kommunchef	-5 130	-5 835	705	-6 364	-8 732	-8415	-8915	500
Näringsliv och arbetsmarknad	-4 742	-6 394	1 652	-5 599	-9 462	-8737	-9737	1000
Ungdoms- och föreningsverksamhet	-2 690	-2 942	251	-2 529	-4 122	-4330	-4330	0
HR/Lön	-4 814	-4 877	63	-5 428	-7 242	-7270	-7270	0
Ekonomi	-2 490	-2 647	156	-2 219	-3 642	-3975	-3975	0
Kansli	-7 364	-8 031	667	-5 162	-8 135	-11465	-12065	600
IT	-5 538	-5 041	-497	-4 037	-7 839	-7564	-7564	0
Stab	-1859	-1702	-156	-1548	-2881	-2762	-2762	0
Bostadsanpassningen	-806	-1103	297	-686	-1256	-1581	-1581	0
Fastighetsavdelningen	-1817	196	-2012	-1024	-3357	-551	449	-1000
Gatuavdelningen	-11751	-9596	-2155	-10477	-14515	-14953	-14453	-500
Kostavdelningen	-501	-238	-262	249	-216	-916	-516	-400
Delsumma	-54 003	-52 248	-1 754	-47 749	-76 762	-78 805	-78 540	-265
Kabeltv /Internet/Bredband	940	624	316	-1	167	200	200	0
VA	-69	0	-69	0	0	0	0	0
Renhållningsavdelningen	0	0	0	0	0	0	0	0
Delsumma	871	624	247	-1	167	200	200	0
Verks. Nettokostnader	-53 132	-51 624	-1 508	-47750	-76595,5	-78605	-78340	-265

*De positiva resultatet för renhållningsavdelningen har reserverats för återställning av deponi.

Sammantaget visar kommunstyrelsens förvaltningar en prognos på – 265 tkr men förvaltningarna visar dock skilda prognoser då kommunledningskontoret bedömer ett större överskott mot budget och samhällsbyggnadsförvaltningen ett större underskott. Totalt bedöms kommunstyrelsen nå en ej uppfylld resultatnivå inom perspektivet ekonomi. Den procentuella avvikelsen mellan prognos och årsbudget är 0,34.

Arbetsutskottet har beslutat om besparingsåtgärder som innefattar båda förvaltningarna, vilket innebär att en del i kommunledningskontorets överskott är att kompensera för underskottet. Vidare har besparingsåtgärder genomförts inom gatu- och fastighetsförvaltningen bl a på löpande underhåll.

Differenserna mellan budget och utfall 2019/08 består främst av:

Politisk ledning -0,4 mkr vilket beror på ej budgeterade kostnader för konsultuppdrag på vård- och omsorgsförvaltningen och kostnader för samverkan e-tjänsteplattformen.

Kommunchefens ansvar uppvisar överskott +0,7 mkr främst beroende på lägre kostnader jämfört med budget för överförmyndare och lägre personal- och hyreskostnader jämfört med budget.

Näringsliv och arbetsmarknad uppvisar ett stort överskott om + 1,6 mkr. Flyktingverksamheten står för ca + 1,0 mkr beroende på högre bidrag från Migrationsverket och lägre personalkostnader på grund av vakanser. Näringsliv och turism har tillsammans överskott om ca +0,5 mkr beroende på att ett bidrag betalats ut 2019 som tillhörde 2018.

Kansli uppvisar överskott om +0,7 mkr beroende på lägre kostnader för kollektivtrafiken samt vakanta tjänster.

Underskott inom IT verksamheten – 0,5 mkr främst inom telefoni och administrativa tjänster. Eftersom kostnader och intäkter inte är jämt fördelade under året är ändå prognosen ett nollresultat på helåret.

Övriga verksamheter uppvisar tillsammans ett överskott om ca +0,5 mkr beroende på lägre personalkostnader jämfört med budget, ojämn förbrukning under året samt något högre intäkter för lönebidrag.

Avvikelsen för staben inom samhällsbyggnadsförvaltningen avser främst kostnader för upprättade strategiska planer som inte är finansierade samt ökade taxeringsvärden.

Lite lägre kostnader för bostadsanpassning på grund av färre och mindre omfattande anpassningar i början av året. En pågående större anpassningsåtgärd innebär att prognos för helåret blir lika med budget.

Underskottet för fastighetsavdelningen beror främst på höga kostnader för snöröjning och sandning samt högre kostnader för akut underhåll.

Differensen för gatuavdelningen mellan budgeten och utfall beror till största del på det ovan nämnda driftsprojektet, vilka vid slutredovisning kommer att gå jämnt upp. Den största avvikelsen i övrigt mot budget är snöröjningskostnader på 1,8 mkr. Kvarvarande avvikelse efter andra tertialet är drygt 1 mkr.

Kostavdelningen redovisar ett underskott på 0,3 mkr. Höjda livsmedelspriser är den största orsaken. Torkan förra sommaren påverkade skördarna och får helårseffekt

2019. Livsmedelspriserna bedöms höjas under hösten, vilket kommer att belasta verksamheten med ytterligare ca 0,2 mkr.

Differenserna mellan årsbudget och årsprognos består främst av:

Stabens (SBF) kostnader för upprättade strategiska planer som inte är finansierade uppgår till ca 0,3 mkr.

Fastighetsavdelningen arbetar ständigt med energieffektiviseringar och andra rationaliseringsåtgärder för att minimera effekterna av kostnadsökningar för el, fjärrvärme etc. Prognosen beräknas efter vidtagna åtgärder förväntas bli ca – 1 mkr.

För att minska det nuvarande underskottet inom gatuavdelningen skjuts nästan allt planerat underhåll på framtiden. Det är bara det mest akuta som åtgärdas. Prognosen beräknas bli ca - 0,5 mkr.

För att minska det nuvarande underskottet på kostavdelningen kommer besparing att ske inom personalbudget. Prognosen för kostavdelningen beräknas då bli ca - 0,4 mkr.

Underskott inom politisk ledning – 0,5 mkr på grund av ej budgeterade kostnader för konsultuppdrag och samverkan e-plattformen.

Överskott inom kommunchefens ansvar + 0,5 mkr beroende på färre uppdrag för överförmyndaren

Överskott inom näringsliv och arbetsmarknad + 1,0 mkr på grund av lägre kostnader flyktingmottagning.

Överskott inom kansli +0,6 mkr på grund av vakanta tjänster. Dessa medel reserveras för att bidra till att täcka underskott inom samhällsbyggnadsförvaltningen för att uppnå en budget i balans på KS som nämnd.

Resultatenheter

	Utfall 201908	Budget 201908	Differens	Prognos 2019	Budget 2019	Differens
Kabel TV/Internet/Bredband						
Intäkter	8155	6330	1825	9325	9325	0
Kostnader	-7215	-5706	-1509	-9125	-9125	0
Verksamhetens nettokostnader	940	624	316	200	200	0
Va-avdelningen	Utfall 201908	Budget 201908	Differens	Prognos 2019	Budget 2019	Differens
Intäkter	7019	6910	109	10365	10365	0
Kostnader	-7088	-6910	-178	-10365	-10365	0
Verksamhetens nettokostnader	-69	0	-69	0	0	0
Renhållningsavdelningen	Utfall 201908	Budget 201908	Differens	Prognos 2019	Budget 2019	Differens
Intäkter	7860	8059	-199	12088	12088	0
Kostnader	-7860	-8059	199	-12088	-12088	0
Verksamhetens nettokostnader	0	0	0	0	0	0

Kommentarer för resultatenheter

Prognosen är att budgeten hålls inom samtliga resultatenheter.

12.2.2 Medborgare

	Kommunfullmäktiges mål		Nämndens mål		Prognos 2019-12-31
● Medborgare	● Medborgarna trivs i Vännäs	●	Medborgarna lever och arbetar i en attraktiv miljö som främjar en god hälsa och välmående	●	Uppfylls delvis
		+	Medborgarna är trygga, aktiva och har en meningsfull fritid	+	Uppfylls
		+	Vännäs är en attraktiv kommun för alla att leva och bo i.	+	Uppfylls
	●	Medborgarna är delaktiga kommunens utveckling, ges ett bra	●	Invånarna har reella möjligheter till inflytande och delaktighet	●

		bemötande, en bra service och tillgängligheten till Vännäs kommuns verksamheter är god.	●	Kommunstyrelsens verksamheter ger snabb och korrekt service med ett bra bemötande.	●	Uppfylls delvis
	●	Medborgarna erbjuds en effektiv och tillgänglig välfärd genom digitala tjänster och information.	●	Medborgarna har tillgång och använder e-tjänster	●	Uppfylls delvis

Uppföljning av målen

Kommunstyrelsen bedöms nå till delvis uppfylld resultatnivå. Medborgarna trivs även om nöjdheten med gator och vägar kan förbättras. Medborgardialoger genomförs regelbundet inom förvaltningarna i syfte att stärka invånarnas möjligheter till inflytande och delaktighet.

Servicemätningarna om god telefon- och e-postkultur visar att det finns behov av att förvaltningarna stärker sitt arbete med bemötande och tillgänglighet.

En digital e-tjänstplattform har lanserats. Ett fortsatt steg i digitaliseringsarbetet är att arbeta med processkartläggningar. Detta har påbörjats bland annat inom personal- löneavdelningen och ekonomiavdelningen.

Samhällsbyggnadsförvaltningens personal har också inlett flera processkartläggningar i syfte att digitalisera verksamheterna. Vännäs kommun deltar i projektet DIGAD som ska stärka administrativ personals digitala kompetens, projektstart ägde rum i våras.

12.2.3 Medarbetare

		Kommunfullmäktiges mål		Nämndens mål		Prognos 2019-12-31
● Medarbetare	+	Medarbetarna trivs	+	Medarbetarna trivs	+	Uppfylls
	+	Vännäs kommun har bra ledare med ett gott ledarskap	+	Kommunstyrelsen har bra ledare med ett gott ledarskap	+	Uppfylls
	●	Vännäs kommun har jämställda arbetsvillkor	●	Kommunstyrelsen har jämställda arbetsplatser	●	Uppfylls delvis
	●	Skilnaden i anställningsgrad mellan tillsvidareanställda kvinnor och män ska	●	65 % av de tillsvidareanställda kvinnorna ska ha en heltidsanställning	●	Uppfylls delvis

		minska i Vännäs kommun				
●		Sjukfrånvaron är högst 5 %	●	Sjukfrånvaron är högst 5 %	+	Uppfylls

Uppföljning av målen

Kommunstyrelsen bedöms delvis nå till uppfylld resultatnivå. Det finns chans att hela perspektivet når en uppfylld resultatnivå, om sjukfrånvaron på förvaltningarna fortsätter att utvecklas positivt.

Medarbetarenkäten 2018 visade att medarbetarna trivs och det finns ett gott ledarskap. Andelen heltidsanställda kvinnor har ökat kraftig jämfört med samma tid förra året. Det är främst deltidsanställda inom städ och kost vars tjänstgöringsgrader utökats. Därutöver har det tillskapats kombinationstjänster för medarbetare inom de verksamhetsområdena.

Sjukfrånvaron, som i huvudsak består av kortare tids frånvaro, ligger mycket nära målet för de två förvaltningarna totalt och förväntas vara uppfyllt innan årets slut. Per augusti ligger sjukfrånvaron för samhällsbyggnadsförvaltningen på 5,2 % och kommunledningskontoret på 2,8 % .

12.2.4 Samhällsutveckling

		Kommunfullmäktiges mål		Nämndens mål		Prognos 2019-12-31
● Samhällsutveckling	●	Det ska finnas goda förutsättningar för att leva, bo och verka i Vännäs kommun	●	Kommunstyrelsens verksamheter arbetar för att det ska finnas goda förutsättningar att leva, bo och verka i kommunen	●	Uppfylls delvis
	●					
	●	Vännäs kommuns verksamheter är av god kvalitet	●	Kommunstyrelsens verksamheter är effektiva och av god kvalitet	●	Uppfylls delvis
	●		●		Kommunstyrelsens verksamheter verkar för god energihushållning och hållbar utveckling	
●	Vännäs kommun har ett väl utvecklat näringsliv och företagande.	●	Vännäs kommuns ger de bästa förutsättningar för nyföretagande och tillväxt för befintliga företag	●	Uppfylls delvis	

Uppföljning av målen

Resultatet för perspektivet Samhällsutveckling visade en bra, delvis uppfylld resultatnivå.

Kommunen har tagit emot de nyanlända som Länsstyrelsen har tilldelat kommunen i kommunal. Hittills under år 2019 har 27 personer anlänt till Vännäs Kommun, 4 av dessa har flyttat vidare till annan kommun. Antalet som får praktik och/eller arbete har ökat markant, ofta sker det samtidigt som studier pågår.

Upphandling av den inomkommunala (skol-)busstrafiken annonserades i juni och en del förändringar gjordes i syfte att än mer främja kollektivt resande.

Kommunen har fått LONA-medel för friluftskartläggning, ett projekt som sträcker sig till 2021-12-31. Detta är bl a en viktig insats för folkhälsa.

I maj fick Vännäs tillsammans med Vindeln, Robertsfors, Nordmaling och Bjurholm ett EU-projekt beviljat med Tillväxtverket och region Västerbotten som medfinansier. Projektet kommer löpa 191001 – 220930.

Vännäs kommun har tappat placeringar på Svenskt Näringslivs företagsranking. Från plats 77 till plats 125. Målsättningen med plats 50 2020 kvarstår och åtgärder för att förbättra resultatet är bland annat fortsatt dialog/information och utveckling av näringslivsrådet.

13. Övrig uppföljning

13.1 UPPFÖLJNING AV SÄRSKILDA DIREKTIV OCH UPPDRAG – REDOVISAT PER UPPDRAG/NÄMND

Dessa särskilda direktiv och uppdrag är beslutade av kommunfullmäktige. De ska genomföras av nämnden inom den angivna ramen.

Uppdrag/direktiv	Bedömning per 2019-08-31	Kommentar
Att stärka fritidsområdet vid Vännäs bad och camping som mötesplats för föreningsliv, medborgare och besökare	Genomfört	Plan för investeringar på Vännäs bad och camping är under framtagande, i dialog med entreprenören. Vännäs bad & camping har uppdaterats med ny lekplatsutrustning och fler fontäner har placerats ut i röda viken för att försöka få till en bättre vattenkvalité.

Åtgärder för att minska sjukfrånvaron ska särskilt prioriteras	Genomfört	Riktade insatser som ex. ergonomiutbildningar har gjorts.
Ärenden som behandlar näringslivsfrågor ges förtur i handläggningen	Delvis genomfört	Förvaltningarna har hög prioritet av näringslivsfrågor.

14. Plan- och miljönämnden

14.1 VIKTIGA HÄNDELSER LOKALT, REGIONALT OCH NATIONELLT

De lagändringar och nya rutiner som skett under året har medfört en ökad arbetsbelastning och nämnden har bland annat nekat till framtagandet av nya detaljplaner till privatpersoner och istället hänvisat dem till konsulter, för att klara av de lov och ansökningar som kommer in inom rätt tid. En hel del av verksamhetens ansökningar går nu att göra via e-tjänster vilket nämnden hoppas ska förbättra service och kommunikation till medborgarna.

Räddningstjänsten har fortsatt ökning av personalomsättningen som till stor del beror på att det sker förändringar i familjeförhållanden, ålder m.m.

14.2 FRAMTIDSBEDÖMNING

Ett ökat tryck på detaljplaner och en mer rättvis taxa kan komma att resultera i att nämnden kan självfinansiera ökad tjänstgöring på byggområdet för att delvis minska arbetsbördan. Behovsutredning kommer genomföras under hösten.

Arbetet med att digitalisera samhällsbyggnadsprocessen har påbörjats men kommer att ta mycket tid några år framöver.

Sammanläggningen mellan KLK och SBF vid årsskiftet förväntas inte påverka nämnden eller nämndens verksamheter nämnvärt. En viss oro inför själva förändringen finns dock ändå hos medarbetarna.

Den stora utmaningen för räddningstjänsten är fortfarande att kunna behålla personal och fortbilda brandmän och styrkeledare. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap kräver att det ska finnas en systemledning inom räddningstjänsterna i landet för att lättare kunna hjälpas åt vid större händelser som sker i landet.

14.3 ALLMÄNT KRING REDOVISNING OCH UPPFÖLJNING

För nämndens mål baseras kommentarerna på senast kända mätning.

Förklaring till resultatbedömning:

 Uppfylld resultatnivå

- Delvis uppfylld resultatnivå
- Låg, ej tillfredsställande resultatnivå
- Mycket låg, ej tillfredsställande resultatnivå
- Ej mätt eller inget resultat

14.4 MÅL- OCH RESULTATUPPFÖLJNING AV NÄMNDENS MÅL

14.4.1 Ekonomi

		Kommunfullmäktiges mål		Nämndens mål		Prognos 2019-12-31
Ekonomi		Nämnderna har en ekonomi i balans		Nämnden har en ekonomi i balans		Uppfylls inte

Uppföljning av målen (tkr)

Förvaltningsområde	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall	Utfall	Prognos	Budget	Avvikelse
Tkr	201908	201908	Utfall/bud	201808	2018	2019	2019	Bud/Progn
Plan- och miljönämnder	-199	-167	-32	-130	-250	-250	-250	0
Räddningstjänst	-4843	-4000	-843	-5484	-5949	-6708	-6008	-700
Miljö- och byggavdelning	-1513	-1834	321	-1456	-2510	-2424	-2574	150
Delsumma	-6555	-6000	-555	-7069	-8709	-9382	-8832	-550
Resultatenhet X			0					0
Delsumma	0	0	0	0	0	0	0	0
Verks. Neftokostnader	-6555	-6000	-555	-7069	-8709	-9382	-8832	-550

Plan- och miljönämnden bedöms inte uppfylla målet för *Ekonomi*. Prognosen för 2019 ligger i nuläget på ett underskott på ca 0,7 mkr. Verksamheterna har gjort en åtgärdsplan för att försöka minska underskottet till årsslutet, se nedan.

Jämfört med utfall 201808 ligger miljö- och byggavdelningen på ungefär samma resultat. 2018 berodde det på minskade lönekostnader då avdelningen hade en vakant tjänst i över 3 månader. För 2019 beror den delvis på besparingsåtgärder enligt åtgärdsplan men framförallt på ökade intäkter. Jämfört med utfall 201808 hade räddningstjänsten stora kostnader för skogsbränderna vilket gjorde avvikelsen var större då.

Differenserna mellan budget och utfall 201908 består främst av:

För räddningstjänsten är personalkostnaderna de fem första månaderna 0,7 mkr högre än budget och står för den största avvikelsen. Även intäkterna är dock högre än budgeterat. Den största posten är på 0,2 mkr och avser fakturering av

Bjurholm kommun. Resultatet blir ett underskott på 0,8 mkr. För miljö- och byggavdelningen är det främst övriga intäkter som ökat.

Differenserna mellan årsbudget och årsprognos består främst av:

För räddningstjänsten är personalkostnaderna och utbildningar för de åtta första månaderna 0,7 mkr högre än budget och står för den största avvikelsen. Miljö- och byggavdelningen prognostiserar med ett överskott med 0,2 mkr.

Åtgärdsplan

Räddningstjänsten har stoppat utbildningarna för 2019 och även utbildningarna för C-körkort. Detta medför dock att utbildningsbehovet blir större 2020.

Nämnden och miljö- och byggavdelningen förväntas hålla budget då detaljplaner och bygglov har ökat jämfört med 2018. Besparingar i form av minskad anställningsgrad på vikarier har genomförts på miljö- och byggavdelningen för att försöka få en budget i balans.

14.4.2 Medborgare

 Medborgare	Kommunfullmäktiges mål		Nämndens mål		Prognos 2019-12-31
	Medborgarna trivs i Vännäs		Vännäs är en trygg och säker kommun.		Uppfylls
			Medborgarna är nöjda med räddningstjänstens verksamhet.		Uppfylls
	Medborgarna är delaktiga kommunens utveckling, ges ett bra bemötande, en bra service och tillgängligheten till Vännäs kommuns verksamheter är god.		Medborgarhänsyn tas i planeringen av Vännäs kommun.		Uppfylls
			Information ska vara lättillgänglig och aktuell.		Uppfylls delvis
			Snabb och korrekt service med ett bra bemötande.		Uppfylls delvis
	Medborgarna erbjuds en effektiv och tillgänglig välfärd genom digitala tjänster och information.		Medborgarvänliga sätt att göra ansökningar eller anmälningar		Uppfylls

Uppföljning av målen

Ingen mätning har genomförts under 2019. Bedömningen görs utifrån tidigare mätning samt uppskattning. För miljö- och byggavdelningen kan tillgängligheten på telefon vara begränsad på grund av att tillsyn och annan handläggning sker utanför kontoret. Avdelningen har haft dialog med växeln samt sett över rutinerna kring telefon. Förhoppningsvis ger detta ett bättre resultat vid nästa mätning. E-tjänsterna ska underlätta och förbättra tillgängligheten.

14.4.3 Medarbetare

		Kommunfullmäktiges mål		Nämndens mål		Prognos 2019-12-31
Medarbetare	+	Medarbetarna trivs	+	Nöjda medarbetare	+	Uppfylls
	+	Vännäs kommun har bra ledare med ett gott ledarskap	+	Möjlighet till medskapande	+	Uppfylls
	+	Vännäs kommun har jämställda arbetsvillkor	+	Möjlighet att förena arbete med föräldraskap	+	Uppfylls
	●	Skillnaden i anställningsgrad mellan tillsvidareanställda kvinnor och män ska minska i Vännäs kommun	●	Minst 40% av antalet medarbetare ska vara av underrepresenterat kön 65% av de tillsvidareanställda ska ha en heltidsanställning.	●	Uppfylls delvis
	+	Sjukfrånvaron är högst 5 %	+	Sjukfrånvaron är högst 5 %	+	Uppfylls

Uppföljning av målen

Medarbetarna trivs och tycker det har bra ledare som utför ett gott ledarskap. Nämnden uppfyller inte målet för jämställdhet då antalet män är överrepresenterade på räddningstjänsten och kvinnor på miljö- och

byggavdelningen. Vid varje rekrytering fokuseras det på det underrepresenterade könet och även att få utrikesfödda medborgare att söka.

14.4.4 Samhällsutveckling

	Kommunfullmäktiges mål		Nämndens mål		Prognos 2019-12-31
 Samhällsutveckling	 Det ska finnas goda förutsättningar för att leva, bo och verka i Vännäs kommun		Räddningstjänstens kompetensutveckling och övningar följer kraven i lagen och enligt kommunens handlingsprogram för mandatperioden		Uppfylls
	 Vännäs kommuns verksamheter är av god kvalitet		Plan- och miljönämndens verksamheter är effektiva.		Uppfylls
	 Vännäs kommun har ett väl utvecklat näringsliv och företagande.		Plan- och miljönämndens verksamheter ska arbeta för gott företagsklimat.		Uppfylls delvis

Uppföljning av målen

Nämnden bedöms visa ett bra eller delvis uppnått resultat för perspektivet *Samhällsutveckling*. Nöjd kund index för avdelningarna varierar vilket medför att målet delvis uppfylls. Ett arbete med tydligare information om bygglovsprocessen samt stöd vid ansökningar och anmälningar riktat till både företagare och medborgare har påbörjats. Det tillsammans med övriga serviceåtgärder leder förhoppningsvis till ett bättre resultat vid nästa mätning.

14.5 UPPFÖLJNING AV SÄRSKILDA DIREKTIV OCH UPPDRAG – REDOVISAT PER UPPDRAG/NÄMND

Dessa särskilda direktiv och uppdrag är beslutade av kommunfullmäktige. De ska genomföras av nämnden inom den angivna ramen.

Uppdrag/direktiv Plan och miljönämnden	Bedömning per 2019-08-31	Kommentar
Åtgärder för att minska sjukfrånvaron ska särskilt prioriteras.	Trivsel och bra arbetsmiljö är något som vi försöker behålla i det ständiga arbetsmiljöarbetet.	Nämndens verksamheter har en låg sjukfrånvaro.

15. Vård- och omsorgsnämnden

15.1 VIKTIGA HÄNDELSER LOKALT, REGIONALT OCH NATIONELLT

- Kommunstyrelsen har beslutat föreslå kommunfullmäktige att, efter ny genomlysning av platsbehov genomförts, avbryta det påbörjande arbetet med att bygga nytt särskilt boende.
- Antal boendeplatser på särskilt boende minskar från 88 platser till 84 platser.
- Avveckling genomförd av de tidigare utökade 11 korttidsplatserna på Slussen och arbetssättet ”trygg hemgång” införs och erbjuds personer som skrivs ut från sjukhus eller korttidsboende.

15.2 FRAMTIDSBEDÖMNING

Nämnden har även efter omställningar 2019 en verksamhet med omfattande resursutmaningar.

Vännäs kommun har i nationell jämförelse för äldreomsorgen hög andel nöjda brukare och på plats 20 av kommuner med dyrast äldreomsorg. Undersökningar utförda av SKL visar att det inte finns några tydliga samband mellan kostnad och kvalitet och därför behöver nämnden alltjämt arbeta för bibehållen kvalitet till lägre kostnad.

Antal personer i behov av personlig assistans både enligt LSS och LASS bedöms öka de närmaste åren och påverka nämndens förutsättningar för ekonomisk måluppfyllelse.

Försörjningsstöds-kostnader och kostnader för institutions- och familjehemsplaceringar för både vuxna och barn är mycket svårbedömda.

Fler ärenden med hedersproblematik medför ökade behov av kostsamma placeringar i skyddade boenden.

Det är och bedöms fortsätta vara svårt att rekrytera utbildade och erfarna undersköterskor. Nämnden behöver därför i ökad omfattning, både strategiskt och resursmässigt, själva rusta nyanställd omvårdnadspersonal med kunskap som säkerställer en trygg och säker omsorg.

Nämnden har, likt nationellt, svårigheter att rekrytera sjuksköterskor. Denna svårighet blir särskilt påtaglig under semesterperioder, vilket kan påverka nämndens resultatuppfyllelse negativt.

Nämnden behöver utveckla förmågan att ta tillvara de tekniska/digitala lösningar som finns och som bidrar till positiv utveckling. "Digitalt först" ska vara vägledande i arbetet för att möta framtidens behov.

Nämndens förutsättningar för måluppfyllelse påverkas även av kommunens samlade integrationsarbete, nationella beslut och situationen i omvärlden.

15.3 ALLMÄNT KRING REDOVISNING OCH UPPFÖLJNING

För nämndens mål baseras kommentarerna på senast kända mätning.

Förklaring till resultatbedömning:

 Uppfylld resultatnivå

 Delvis uppfylld resultatnivå

 Låg, ej tillfredsställande resultatnivå

 Mycket låg, ej tillfredsställande resultatnivå

 Ej mätt eller inget resultat

15.4 MÅL- OCH RESULTATUPPFÖLJNING AV NÄMNDENS MÅL

15.4.1 Ekonomi

	Kommunfullmäktiges mål	Mål	Prognos 2019-12-31
---	------------------------	-----	--------------------

■	Nämnderna har en ekonomi i balans	■	Vård- och omsorgsnämnden har en ekonomi i balans	■	Uppfylls inte
---	-----------------------------------	---	--	---	---------------

Uppföljning av målen (tkr)

Förvaltningsområde	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall	Utfall	Prognos	Budget	Avvikelse
Tkr	201908	201908	Utfall/bud	201808	2018	2019	2019	Bud/Progn
Gemensamma resurser	- 12 985,00	- 7 197,00	- 5 788,00	- 12 915,00	- 19 408,00	- 19 331,00	- 10 868,00	- 8 463,00
Individ- och familjeomsorg	- 21 763,00	- 15 684,00	- 6 079,00	- 27 056,00	- 33 950,00	- 27 662,00	- 23 563,00	- 4 099,00
Äldreomsorg	- 78 385,00	- 76 646,00	- 1 739,00	- 74 319,00	- 111 557,00	- 115 428,00	- 115 228,00	- 200,00
LSS-omsorg	- 36 445,00	- 34 852,00	- 1 593,00	- 32 892,00	- 51 210,00	- 55 117,00	- 53 426,00	- 1 691,00
Intraprenader	- 3 632,00	- 3 681,00	49,00	- 3 574,00	- 5 253,00	- 5 544,00	- 5 594,00	50,00
			-					-
			-					-
			-					-
Delsumma	- 153 210,00	- 138 040,00	- 15 150,00	- 150 756,00	- 221 378,00	- 223 082,00	- 208 679,00	- 14 403,00
Akka och Liljas väg	- 94,00	- 307,00	213,00	1 883,00	390,00	- 166,00	- 166,00	-
Delsumma	- 94,00	- 307,00	213,00	1 883,00	390,00	- 166,00	- 166,00	-
Verks. Nettokostnader	- 153 304,00	- 138 347,00	- 14 937,00	- 148 873,00	- 220 988,00	- 223 248,00	- 208 845,00	- 14 403,00

Differensen mellan utfallet för perioderna 201908 och 201808 uppgår totalt till 4,4 mkr i högre förbrukning innevarande år.

Inom individ- och familjeomsorgen minskade förbrukningen denna period med 5,3 mkr mot föregående års period. Äldreomsorgen ökade förbrukningen med 4 mkr och för LSS-omsorgen var motsvarande ökning 3,5 mkr.

Minskat statsbidrag har påverkat Akka negativt med -1,8 mkr i jämförelse mellan perioderna.

Differenserna mellan budget och utfall 201908 består främst av:

I den fastställda budgeten för 2019 finns det under gemensamma resurser ett underskott om -8,8 mkr. Underskottet beror på att tillräckliga besparingar/effektiviseringar ej beslutats inför budget 2019. Detta underskott är fördelat över hela året och utgör för perioden ett underskott om -5,8 mkr.

Inom individ- och familjeomsorg tyngs resultatet av höga kostnader för försörjningsstöd och individuell öppenvård för barn och unga. Sammantaget påverkar dessa två områden resultatet för perioden med -3,35 mkr. Differensen mellan utfall och budget påverkas även av 2019-års något stramare budget inom dessa områden.

Äldreomsorgens resultat påverkas negativt främst inom hemtjänsten som visar ett underskott om -1,3 mkr för perioden. Hemtjänstens underskott till och med augusti beror till stor del på förändringen av semesterlöneskulden som till och med augusti påverkar hemtjänstens resultat negativt medan finansens påverkas positivt. Den effekten kommer inte att påverka på helåret. Tidigare kunde detta hanteras genom en periodiserad budget men i och med hemtjänstens nya resursfördelningsmodell är detta inte längre möjligt. Även ett par omfattande ärenden påverkar resultatet negativt till och med augusti.

Inom LSS-omsorgen påverkas resultatet negativt för perioden till största del inom gruppboendestäder med -1,2 mkr. Ett nytt ärende som faller inom ramen för personlig assistans enligt LSS påverkar även periodens resultat negativt med -0,5 mkr.

Differenserna mellan årsbudget och årsprognos består främst av:

Orsaker till differenser mellan årsbudget och årsprognos är samma för helåret som till och med augusti.

Arbetet med ”fler till egen försörjning” har hittills inte uppnått förväntat resultat gällande utbetalt försörjningsstöd.

Planerade och pågående åtgärder för budget i balans:

Arbetet tillsammans ned arbetsmarknadsenheten för fler till egen försörjning utökas.

En avveckling av boende- och korttidsplatser inom äldreomsorgen har genomförts och en omställning av arbetssätt med mer rehabilitering i ordinärt boende har påbörjats. Nerdragning av platserna påverkar årets resultat med + 1,4 mkr.

För att bedöma om god vård erbjuds effektivt införs genomgång av samtliga larmloggar och beslut över 150 timmars hemtjänst.

Övertidsuttaget ska minskas genom att effektivare samplanering inletts samtidigt som en översyn av ledningsorganisationen görs..

Nämnda vidtagna och planerade åtgärder bedöms dock inte tillräckliga för budget i balans. Nämndens underskott kräver ytterligare beslut på omfattande åtgärder.

Gemensamma resurser, -5 788 tkr   prognos -8 463tkr

I den fastställda budgeten för 2019 finns det under gemensamma resurser ett underskott om -8,8 mkr. Underskottet består av ej beslutade effektiviseringar inför budget 2019.

Individ- och familjeomsorg, -6 079 tkr prognos -4 099 tkr

Individ- och familjeomsorgen har stort underskott som förväntas kvarstå under hela året. Det handlar i allt väsentligt om försörjningsstöds kostnader och placeringskostnader. Kommunens mottagande av nyanlända påverkar och bidrar till verksamhetens ökade kostnader för ekonomiskt bistånd och biståndsinsatser riktade till barn och unga. Under våren genomfördes en analys som visar högre kostnader för missbruksvård än jämförbara kommuner.

Åtgärder:

Tidigare påbörjad samverkan för minskade försörjningsstöds kostnader, fler till egen försörjning utökas med verksamhet inom förvaltningens egna lokaler för effektivare samordning och måluppfyllelse. Nätverksutbildning genomförs som ett led i att minska akuta kostsamma placeringar för barn och unga. Nya riktlinjer gällande missbruksvård för vuxna.

Äldreomsorg, -1 739 tkr prognos -200tkr

Äldreomsorgens resultat påverkas negativt främst inom hemtjänsten som visar ett underskott om -1,3 mkr för perioden.

Åtgärder:

Fortsatt arbete med ”trygg hemgång” för utskrivningsklara från sjukhus.

För att bedöma om god vård erbjuds effektivt införs genomgång av samtliga larmloggar och beslut över 150 timmars hemtjänst.

LSS-omsorg, -1 593 tkr prognos -1 691 tkr

Färre brukare sedan nedläggningen av Brattby vårdhem medför minskade intäkter. Fler brukare som av ålder och svikande hälsa har fått utökat vårdbehov som medfört omställning från journatt till vaken nattpersonal vid ett boende. Det tillsammans med att en planerad brukarflytt inte kunnat genomföras har bidragit till en märkbar ekonomisk negativ påverkan.

Fler personer än 2018 har ansökt om personlig assistans. Deras behov av stöd är omfattande och ryms inom kriterierna för assistansen men når inte upp till den omfattning som krävs för att ersättningen ska betalas av Försäkringskassan vilket får stora konsekvenser på nämndens möjligheter till budget i balans 2019 och 2020.

Åtgärder:

Ledning och medarbetare inom LSS verksamheterna har ett pågående strategiskt uppdrag som innefattar att skapa förutsättningar för framtida och flexibla boendelösningar.

Intraprenad Lyan, +49 tkr prognos +50 tkr

Lokalöversyn för fritidsverksamhet pågår.

Ensamkommande barn Akka, + 213 tkr prognos, +-0.

Här finns budgetposten för blockförhyring av hyresfastighet Liljas väg. Beslut att blockförhyra fastigheten var en förutsättning för att klara prognos för mottagande av nyanlända hösten 2015.

Nationella beslut och få anvisade barn får ekonomiska konsekvenser för nämnden. Tidigare år har överskott funnits för kvalitetsutveckling och samverkansprojekt. Prognosen för 2019 och kommande 2020 är osäker.

I en samverkansöverenskommelse med Liljaskolan och Barn- och utbildningsförvaltningen ansvarar nämnden för samordning och återsökning av statsbidrag för ensamkommande barn i asyl. Nämnden betalar sedan terminsavgift barnets två första år.

Åtgärder: Akka Fortsätter arbeta med resursmässiga prioriteringar för anpassning till rådande förhållanden. Utifrån rådande nationella förhållanden förväntas hela Akkas verksamhet vara fullt avvecklad senast i början av 2022. Från hösten 2020 kommer enbart stödverksamhet att finnas. HVB verksamheten har avvecklats.

	Utfall 201908	Budget 201908	Differens	Prognos 2019	Budget 2019	Differens
Intäkter	55 696,00	53 937,00	1 759,00	82 766,00	79 578,00	3 188,00
Kostnader	- 209 002,00	- 192 305,00	- 16 697,00	- 306 014,00	- 288 424,00	- 17 590,00
Verksamhetens nettokostnader	- 153 306,00	- 138 368,00	- 14 938,00	- 223 248,00	- 208 846,00	- 14 402,00

●	Kommunfullmäktiges mål	Nämndens mål	Prognos 2019-12-31
Medborgare	● Medborgarna trivs i Vännäs kommun	<p>● Verksamheten kännetecknas av att vård- och omsorgsnämndens insatser stärker och tar tillvara den enskildes egna resurser för att leva ett så självständigt liv som möjligt med bra livskvalitet</p> <p>● Nämnden ser i allt sitt arbete, till möjligheten att den enskilde kan bo kvar i sin närmiljö</p> <p>■ Akka ska bedriva ett aktivt integrationsarbete som möjliggör sociala kontaktytor och delaktighet i Vännäs föreningsliv.</p> <p>■ Det förebyggande arbetet utvecklas</p>	● Uppfylls delvis
	● Medborgarna är delaktiga kommunens utveckling, ges ett bra bemötande, en bra service och tillgängligheten till Vännäs kommuns verksamheter är god.	<p>● Alla kontakter kännetecknas av respekt för individen</p> <p>■ Möjligheten för den enskilde att påverka beslut i dennes vardag tillgodoses</p> <p>● Medborgarna i Vännäs känner trygghet i att de får den hjälp de behöver inom rimlig tid</p>	● Uppfylls delvis

		♦ Medborgarna upplever att de får svar på sina frågor	
--	--	---	--

Uppföljning av målen

Andelen avslutade försörjningsstödsärenden som inte återkommer inom ett år påverkar negativ måloppfyllelse. Resultatet har försämrats från 2016 godkänd nivå till mycket låg nivå. Ett resultat kopplat till kostnadsökningen inom området individ och familjeomsorg. En situation nämnden delar nationellt. Fortsatta åtgärder i samverkan med arbetsmarknadsenheten pågår.

Möjlighet att flytta till trygghetsboende för enskild och arbetet med ”trygg hemgång” förväntas bidra till positiv måloppfyllelse.

15.4.2 Medarbetare

● Medarbetare	Kommunfullmäktiges mål		Nämndens mål		Prognos 2019-12-31
	Medarbetarna trivs	+	Medarbetarna trivs	+	Uppfylls
Vännäs kommun har bra ledare med ett gott ledarskap	+	Vännäs kommun har bra ledare med ett gott ledarskap	+	Uppfylls	
Vännäs kommun har jämställda arbetsvillkor	●	Vännäs kommun har jämställda arbetsvillkor	●	Uppfylls delvis	
Skillnaden i anställningsgrad mellan tillsvidareanställda kvinnor och män ska minska i Vännäs kommun	■	Skillnaden i anställningsgrad mellan tillsvidareanställda kvinnor och män ska minska i Vännäs kommun	■	Uppfylls inte	
Sjukfrånvaron är högst 5 %	■	Sjukfrånvaron är högst 5 %	■	Uppfylls inte	

Uppföljning av målen

Målindikator, nöjda medarbetare och ledarskap mäts jämna år. Ny mätning sker september-oktober 2020

Nämnden har en mycket låg och ej tillfredställande måluppfyllelse gällande sjukfrånvaro, 9,2 %. Arbete pågår alltjämt för att minska sjukskrivningar.

Andel heltidsanställda medarbetare, 45, 2 %. Detta trots aktivt arbete med heltidsresan. Andelen heltidsanställda har sjunkit om än marginellt sedan förra mätningen. En delförklaring härrör till avveckling av Akkas verksamhet vars anställningar normalt varit heltid.

15.4.3 Samhällsutveckling

	Kommunfullmäktiges mål	Nämndens mål	Prognos 2019-12-31
Samhällsutveckling	<p>● Vännäs kommuns verksamheter är av god kvalitet</p>	<p>■ Den enskilde upplever ett gott bemötande</p> <p>● Den enskilde känner trygghet</p> <p>◆ Den enskilde möter kompetent personal</p>	<p>● Uppfylls delvis</p>
	<p>● Det ska finnas goda förutsättningar att leva, bo och verka i Vännäs kommun</p>	<p>● Den enskilde får sina individuella behov tillgodosedda</p> <p>■ För den enskilde nyttjas resurserna på ett effektivt och hållbart sätt</p> <p>● Nämnden bidrar för att skapa förutsättningar för medborgare med särskilda behov att få tillgång till funktionella bostäder</p> <p>■ Utbildning och försörjning ska</p>	

		prioriteras i vård- och omsorgsnämndens arbete med mottagande av ensamkommande barn	
	Hela Vännäs har ett väl utvecklat näringsliv och företagande	Nämndens verksamheter bidrar till ett utvecklat näringsliv	Inga mätindikatorer finns

Uppföljning av målen

Tid mellan ansökan och insats LSS och äldreomsorgen bedöms minska som följd av intern resursomfördelning. Nästan 90 % känner sig trygga att bo på särskilt boende eller hemma med stöd av hemtjänsten. Full måluppfyllelse, över 90 % av andelen unga i Akkas verksamhet har fritidsaktiviteter utanför den egna verksamheten, även andelen ensamkommande ungdomar vid 18 års ålder har sysselsättning efter språkinstruktionen når måluppfyllelse, över 90 %. Antalet olika personer som hjälper den äldre under 14 dagar minskar och är närmare full måluppfyllelse, 11 personer på 14 dagar. Full måluppfyllelse 10 personer och färre på 14 dagar.

Det råder nationell brist på utbildad vård- och omsorgspersonal vilket fortsätter påverka nämndens svårigheter att nå måluppfyllelse gällande personal med rätt kompetens. Arbete pågår för att skapa förutsättningar för ökade interna kompetenssatsningar.

3.1 UPPFÖLJNING AV SÄRSKILDA DIREKTIV OCH UPPDRAG

Uppdrag/direktiv	Bedömning per 2019-08-31	Kommentar
Vård- och omsorgsnämnden	Genomfört/delvis genomfört/ej genomfört	
Åtgärder för att minska sjukfrånvaron ska särskilt prioriteras.	Delvis genomfört	Fortfarande stora behov av insatser för tydligare struktur på uppföljning av korttidsfrånvaro.

16. Liljaskolans styrelse

16.1 VIKTIGA HÄNDELSER LOKALT, REGIONALT OCH NATIONELLT

Liljaskolan har inför hösten 2019 färre elever än budgeterat och prognostiserat. Detta trots en positiv trend föregående år med ökat antal elever än förväntat samt fler sökande som förstahand, detta trots att Liljaskolan minskat sitt programutbud.

- Det handlar främst om fyra program, VO (Vård och Omsorgsprogrammet), BF (Barn och Fritidsprogrammet), HT (Hotell och Turismprogrammet), NB (Naturbruksprogrammet Skog), som inte når antalet elever som förväntats. VO och BF är relativt populära program i Umeå med nästan fyllda grupper. Motsvarande utbildningar i Vännäs blir därmed inte lika attraktiva.
- HT är ett program som få skolor i Västerbotten erbjuder. Programmen finns i Vännäs, Umeå (friskola) och Skellefteå. Varken Umeå eller Vännäs fyller sina platser. Skellefteå tar in 12 elever i åk 1. Programmet attraherar inte många elever att söka till trots ett stort behov från arbetsmarknaden.
- NB inriktningen mot Skogsmaskinförare är liksom HT ett program som få elever söker till. Programmet finns i Burträsk och Vännäs. Lycksele öppnade programmet 2018 men stänger för nytt intag 2019. Vilhelmina planerade att starta 2018 och 2019 men avbröt start p.g.a. för få sökande. Burträsk har flest sökande till sitt program, troligtvis tack vare att de är etablerade sedan länge.
- Vännäs har svårt att attrahera sökande till NB trots mycket omfattande marknadsföring. Till detta har också läget på språkintrödnings förändrats med färre elever än senaste årens tillströmning. Regionen ser idag färre elever som kan söka utbudet samt ett förändrat förhållande gentemot Umeå kommun vad gäller finansieringen av elever skrivna i Umeå.
- På lång sikt förväntas gymnasieskolor i Västerbotten växa eftersom elevkullarna ökar kommande läsår. Prognosen för Umeå motsvarar ytterligare ca 1100 elever fram till 2028. Umeå projekterar för ännu en ny gymnasieskola. Liljaskolans ambition är att ta del av det ökade elevunderlaget. Liljaskolan ser också möjligheter att utveckla utbildningarna inom VUX genom att växa inom befintliga utbildningar

och därmed projektera för nya vuxenutbildningar kopplat till gymnasieskolans utbud.

- Nationellt har Skolverket till den 1 juli 2019 förändrat gymnasieskolans Introduktionsprogram. Enligt förändringen är hemkommunen skyldig att erbjuda obehöriga elever plats på något av de fyra introduktionsprogramsalternativen förutom programinriktat individuellt val. Liljaskolan måste bibehålla beredskap för detta.
- Barnkonventionen blir svensk lag 2020. För nämnden innebär det att vi fortsätter att stärka rättigheter för barn och ungdomar.

16.2 FRAMTIDSBEDÖMNING

- Liljaskolan är idag i en situation som kräver åtgärder inom organisation gällande antalet tjänster i förhållande till nyckeltal och antalet elever. Liljaskolan har till hösten 2019 inte attraherat det antal elever som skolan prognostiserat för budget 2019. Därmed når inte skolan idag det nyckeltal, 8 elever/lärare, som är beslutat för skolan. Även intäkter minskar vilket även påverkar budget. Eventuellt kan antalet tjänster på skolan behöva justeras utifrån detta.
- Utifrån det demografiska läget i närområdet kommande år visar på goda möjligheter att öka skolans elevantal. Det kräver dock att politiska och tjänstemannabeslut tas som ökar Liljaskolans attraktivitet och stärker varumärket. Det handlar bland annat om att fortsätta det omfattande arbetsmiljöarbete som i första hand rör de lokaler och den yttre miljö för skolans program som nyttjar skolans nedre övningsområde.
- Sett till arbetsmarknadens behov utbildar Liljaskolan inom rätt branscher och yrken vad gäller samtliga program.

16.3 ALLMÄNT KRING REDOVISNING OCH UPPFÖLJNING

För styrelsens mål baseras kommentarerna på senast kända mätning.

Förklaring till resultatbedömning:

- Uppfylld resultatnivå
- Delvis uppfylld resultatnivå
- Låg, ej tillfredsställande resultatnivå
- Mycket låg, ej tillfredsställande resultatnivå
- Ej mätt eller inget resultat

16.4 MÅL- OCH RESULTATUPPFÖLJNING AV STYRELSENS MÅL

16.4.1 Ekonomi

 Ekonomi		Kommunfullmäktiges mål		Styrelsens mål		Prognos 2019-12-31
		Nämnderna har en ekonomi i balans		Styrelsen har en ekonomi i balans.		Uppfylls inte

Uppföljning av målen (tkr)

Förvaltningsområde	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall	Utfall	Prognos	Budget	Avvikelse
Tkr	201908	201908	Utfall/bud	201808	2018	2019	2019	Bud/Progn
Skolans styrelse	-271	-270	-1	-278	-446	-418	-418	0
Gymnasieskola	-318	-777	459	3567	2448	-1071	-75	-996
VUX	-405	-14	-391	-186	1741	1950	2040	-90
Uppdragsutbildning	123	26	97	-57	-106	135	40	95
Elevboende	-61	9	-70	-67	1	-160	13	-173
			0					0
			0					0
Delsumma	-932	-1026	94	2979	3638	436	1600	-1164
Resultatenhet X			0					0
Delsumma	0	0	0	0	0	0	0	0
Verks. Neffokostnader	-932	-1026	94	2979	3638	436	1600	-1164

Differenserna mellan budget och utfall 201908 består främst av:

Styrelsen visar till och med augusti ett överskott med drygt 0,1 mkr. Procentuell avvikelse mot budget är -1,01%. Överskottet är marginellt och beror i största del på positiva avvikelser inom gymnasieskola och uppdragsutbildning genom försäljningsintäkter.

VUX visar ett underskott och detta beror till stor del på att trafikläraryrkesutbildningens andra grupp kommer att startas senare än beräknat ht-19. Högre driftkostnader för AM och YF-gods än budget. Elevboendet visar även ett underskott som beror på mindre hyresintäkter än budgeterat.

Jämfört med utfallet 201808 har styrelsen ett utfall med 14 färre elever jämfört med 2018 där utfallet genererade ett ökat elevantal med ca. 15 elever under samma period. Kostnaden för gymnasieskola har ökat med ca. 2,5 mkr och intäkterna minskat med ca. 1,1 mkr. Kostnaderna för VUX har ökat med ca. 0,2 mkr som till stor del beror på ökade driftkostnader gällande yrkesvux. När det gäller uppdragsutbildning har både kostnaderna minskat och intäkterna ökat. Något som i sin tur beror på fler sålda uppdragsutbildningar.

Differenserna mellan årsbudget och årsprognos består främst av:

Prognosen för 2019 tyder på ett underskott för styrelsen med drygt 1,1 mkr utifrån resultatkravet på 1,6 mkr. Framförallt beror det på färre antal elever på höstterminen än budgeterat.

Elevboendes hyresintäkter kommer fortfarande att minska utifrån budget och detta beror på att ett elevboende har avvecklats under våren.

Styrelsen har börjat arbetet med att titta över elevantal kopplat till respektive utbildning och program över tid samt att titta på resurser utifrån nyckeltal. Styrelsen ser över möjligheten att inte ersätta sjukfrånvaro och andra korta ledigheter samt att på lång sikt göra en organisationsöversyn för att se över eventuell övertalighet.

Styrelsen har infört köpstopp och inga nya investeringar görs under höstterminen 2019.

	Utfall 201908	Budget 201908	Differens	Prognos 2019	Budget 2019	Differens
Intäkter	79022	75891	3131	116793	117094	-301
Kostnader	-79955	-76918	-3037	-116357	-115494	-863
Verksamhetens nettokostnader	-933	-1027	94	436	1600	-1164

16.4.2 Medborgare

Medborgare	Kommunfullmäktiges mål	Styrelsens mål	Prognos 2019-12-31
	Medborgarna trivs i Vännäs	Medborgarna är positiva till Liljaskolan	Uppfylls delvis
	Medborgarna är delaktiga i kommunens utveckling, ges ett bra bemötande, en bra service och tillgängligheten till Vännäs kommuns verksamheter är god.	Liljaskolan har en god service och tillgänglighet	Ej mätt
	Medborgarna erbjuds en effektiv och tillgänglig välfärd genom digitala tjänster och information.	Finns inget mål i VP 2019	Ej mätt

Uppföljning av målen

Målet *medborgarna är positiva till Liljaskolan* innefattar två indikatorer varav den ena är andelen avgångselever från Hammarskolan som väljer Liljaskolan och den andra är att medborgarna är positiva till Liljaskolan. Trenden gällande andelen avgångselever som väljer Liljaskolan fortsätter 2019 likt tidigare år. Som tidigare väljer ca 25% eller något mer Liljaskolan i någon hand. Medborgarnas syn på kommunens utbildning och möjligheter till utbildning är positiv. 2017 genomförde SCB en mätning inom kommunen som visade en nöjdhetsvärde på 73 av max 100 där medelindex för samtliga kommuner som ingick i undersökningen nådde 61.

Målet nås delvis 2019. Liljaskolans attraktivitet för åk 9 på Hammarskolan är en komplex frågeställning. Utifrån ett utbudsperspektiv har Liljaskolan inför läsåret 19/20 ett relativt smalt utbud med tre teoretiska program och sex yrkesprogram. Det kan anses vara brett för en så pass liten kommun som Vännäs men jämfört med Umeås utbud är det smalt.

Exempelvis finns bara en inriktning på Bygg- och anläggningsprogrammet och Naturbruksprogrammet. Hantverksprogrammet saknas helt likaså VVS och fastighet samt El och Energi. Det är program som lockar många elever i Umeå. Ur ett arbetsmarknadsperspektiv utbildar Liljaskolan inom rätt branscher både på gymnasiet och inom Vuxenutbildningarna. Det verkar dock inte påverka eleverna i åk 9 att söka t.ex. VO, NB eller HT. Varumärket Liljaskolan förknippas ofta med yrkesprogram och benämns ofta som en yrkesskola.

Ur ett ungdomsperspektiv finns nya möjligheter i Umeå och byte av umgänge och nya fritidsutbud kan spela in i valet av ort och skola. Åtgärder för att attrahera elever i åk 9 är därför svårt att med säkerhet genomföra eftersom elevens val kan bero på flera av ovan nämnda perspektiv. En åtgärd 2019 har varit att bjuda in åk 9 på Hammarskolan till rekryterings- och maskinmässan Load Up North där Liljaskolan visade upp sitt totala utbud. Även fortsatt riktade satsningar mot Hammarskolan genomförs bland annat i dialog med branscherna i form av Branschdag, vi erbjuder Praso (en dags studiebesök), skolbesök m.m.

16.4.3 Medarbetare

	Kommunfullmäktiges mål		Styrelsens mål		Prognos 2019-12-31	
Medarbetare	+	Medarbetarna trivs	+	Liljaskolans medarbetare trivs	+	Uppfylls
	+	Vännäs kommun har bra ledare med ett gott ledarskap	+	Ledarskap – ledaren skapar goda förutsättningar för samarbete, mål och lönekriterier är kända, informationen från ledaren är tillräcklig, feedback på arbetsprestation ges	+	Uppfylls
	+	Vännäs kommun har jämställda arbetsvillkor	+	Minst 40% av antalet medarbetare ska vara av underrepresenterat kön	+	Uppfylls
	+	Skillnaden i anställningsgrad mellan tillsvidareanställda kvinnor och män ska minska i Vännäs kommun	+	65% av de tillsvidareanställda ska ha en heltidsanställning	+	Uppfylls
	+	Sjukfrånvaron är högst 5 %	+	Sjukfrånvaro högst 5%	+	Uppfylls

Uppföljning av målen

Samtliga mål inom perspektivet medarbetare förväntas uppnås.

I medarbetarenkäten 2018 trivs medarbetarna mycket bra på Liljaskolan. 5,6 av 6,0 i snittbetyg. Ingen ny mätning görs 2019.

I medarbetarenkäten får ledarna på Liljaskolan gott betyg, 4,8 i index. Ingen ny mätning 2019.

Könsfördelningen inom nämnden 2019 tertial 2 är 46% kvinnor och 54% män. Skolan förväntas nå målet.

Mätning 2019 tertial 2 visar på att 88,9% av skolans personal har en heltidsanställning. 88,5% för kvinnor och 89% för män. Skolan förväntas nå målet.

Tertial 2 2019 visar på ett sjuktal på 3,2%. Skolan förväntas nå målet.

16.4.4 Samhällsutveckling

	Kommunfullmäktiges mål		Styrelsens mål		Prognos 2019-12-31
● Samhällsutveckling	■ Det ska finnas goda förutsättningar för att leva, bo och verka i Vännäs kommun	■	Liljaskolan erbjuder eleverna en meningsfull, utvecklande, stimulerande och trygg utbildning i Vännäs kommun.	■	Ej mätt
	● Vännäs kommuns verksamheter är av god kvalitet	●	Alla elever har en stimulerande lärandemiljö	●	Uppfylls delvis
		◆	Alla elever ges förutsättningar att nyttja sin maximala potential	◆	Låg resultatnivå
		+	Alla elever har inflytande över sitt lärande och för sin skolsituation	+	Uppfylls
		■	Liljaskolan planerar och genomför utbildning som bidrar till en hållbar utveckling i Vännäs kommun	■	Ej mätt
	+	Vännäs kommun har ett väl utvecklat näringsliv och företagande.	+	Liljaskolan bidrar till företagsamheten i kommunen	+

Uppföljning av målen

Vad gäller målet att alla elever ska ha en stimulerande lärandemiljö när styrelsen delvis. Målet mäts med sex olika indikatorer som var och en mäter olika delar av begreppet stimulans. Sett till närvaroindikatorn uppnås målet till låg del med en närvaro på 82%. Denna indikator har under 2018/2019 varit ett prioriterat mål för nämnden. Trots det har inte uppfyllelsen nått bättre resultat. Indikatorn kommer även under 2019/2020 att vara ett prioriterat mål för styrelsen.

För att öka närvaron och i högre utsträckning nå målet skall Liljaskolan fortsätta arbetet med mentorskapet, frånvarorutinen och att skapa meningsfull undervisning. 91% av eleverna upplever sig inte kränkta på skolan. Det innebär

delvis uppnått resultat. Skolan fortsätter 2019/2020 arbetet med skolvärd som bidrar till ökad social interaktion. Skolan tror att goda sociala relationer minskar antalet kränkningar.

Glädjande nog upplever skolans elever att de har en god studiero (snitt 3,0), att de får stöd och hjälp (snitt 3,2) samt att skolans pedagogiska personal har höga förväntningar på dem (snitt 3,4). Den indikator som är och kommer att vara svår att uppnå är att Liljaskolans utbildningar skall attrahera mer än 14% av regionens åk 9 att söka Liljaskolan i första hand. 2019, med en snäv "region" (Umeå, Vännäs, Lycksele) antogs ca 9% av eleverna till Liljaskolan. Styrelsen bör jobba med utbud, efterfrågan samt attraktion av skolan i alla dess delar.

Liljaskolan har 2019 svårt att nå målet gällande alla elevers förutsättningar att nyttja sin maximala potential. Andelen F-betyg och betyg på A- och B-nivå är inte tillfredställande uppnått. Gällande F-betyg gäller det främst gymnasiekurser på yrkesförberedande program som har svårt med måluppfyllelsen.

Överlag sätts få A- och B-betyg sett över alla program och alla kurser. Skolans mål är att alla elever skall nå minst E i samtliga kurser. Att inte målet nås handlar om ett antal orsaker. Bristande närvaro, låg motivation samt behov av anpassningar, extra anpassningar och särskilt stöd är några av dem. Gällande närvaro är det skolans prioriterade mål 2019/2020 som fortsättningsvis behöver arbetas med. Meningsfullheten är på ämneslagnivå ett nyckelbegrepp som återkommer. Den pedagogiska personalen jobbar kontinuerligt med att hitta nya utmaningar för att göra undervisningen meningsfull. Vad gäller anpassningar och stöd kommer skolans specialpedagoger att jobba mer stöttande gentemot pedagogerna för att öka kunskap och metodik om anpassningar och extra anpassningar. Det särskilda stödet hanteras kontinuerligt via specialpedagoger och rektor.

Andelen yrkesexamen 2019 uppgick till 81%. Skolans eget mål 2018/2019 var 80%. Målet 2019/2020 är 85%. För att öka detta krävs högre närvaro, tidigare specialpedagogiska insatser samt meningsfull utbildning inom samtliga kurser.

Vad gäller skolans arbete för en hållbar utveckling är det svårt att mäta målets två indikatorer. Del finns idag ingen vedertagen definition på miljöklassade fordon. De flertalet definitioner som existerar tenderar även att förändras. Skolan arbetar med att uppnå en modern maskin- och fordonspark genom att kontinuerligt byta maskiner och fordon i enlighet med rådande upphandlingar och rön om miljöklassningar. Dels finns idag inget system på skolan för att mäta andelen verksamheter som anses genomföra en hållbar avfallshantering. Skolan arbetar med att hantera miljöfarligt avfall i verkstäder och servicehallar samt källsortering över hela skolan.

Liljaskolan har under 2018/2019 satsat extra på undervisningen i entreprenörskap. Detta gav goda resultat våren 2019. Liljaskolan deltog med fyra UF-företag på regionsfinalen. Tre av dessa fick via sina prestationer delta i Sverigefinalen med fina resultat även där. Utöver goda resultat bland eleverna fick en av skolans entreprenörskapslärare utmärkelsen Årets UF-lärare i Västerbotten. Därtill når Liljaskolans vuxenutbildning en mycket hög nivå av

anställningsbarhet. Detta sammantaget medför att Liljaskolan når målet gällande företagsamhet med goda resultat.

17. Barn- och utbildningsnämnden

Barn- och utbildningsnämnden ansvarar för pedagogisk omsorg, förskola, fritidshem, förskoleklass, grundskola och grundsärskola. Barn- och utbildningsnämnden har också övergripande ansvar för gymnasieverksamhet samt aktivitetsansvar för ungdomar upp till 20 år. Till ansvarsområdena hör även musikskola, biograf, bibliotek, bidrag till studieförbund, kulturaktiviteter och utdelning av kulturstipendier. Andra områden är förvaltning av kommunens kulturella och kulturhistoriska egendomar, konstnärliga utsmyckningar, konstsamlingar och konstverk.

17.1 VIKTIGA HÄNDELSER LOKALT, REGIONALT OCH NATIONELLT

- Från den 1 juli ska förskolechefer utifrån en ändring i skollagen benämnas rektorer. Förändringen innebär också att alla rektorer som nyanställs i förskola måste gå den obligatoriska befattningsutbildningen för rektorer.
- Kommunfullmäktige beslutar efter en utredning om förskolekökens organisatoriska hemvist att förskoleköken ska kvarstå inom barn- och utbildningsförvaltningens organisation.
- Kommunfullmäktige beslutar att förskolan Klockaren ska renoveras och stå färdig inför våren 2020.

17.2 FRAMTIDSBEDÖMNING

Barn- och utbildningsnämnden har många utmaningar de kommande åren, både verksamhetsmässiga och ekonomiska.

- Verksamheterna växer och kostnaderna ökar när antalet barn i förskole- och skolålder är fortsatt högt.
- Måluppfyllelsen måste förbättras för att nämnden ska nå de krav som riksdag och regering satt upp för huvudmannen. I nuläget når vi inte resultatkraven i skollag och läroplaner för grundskolan, där det framgår att kommunen ska ge de förutsättningar och det stöd som krävs för att nå målen. Vidare behöver resultaten förbättras för att våra barn och elever ska få bättre förutsättningar att lyckas i livet. Vid bättre resultat i grundskolan kommer det över tid vara gynnsamt för kommunen då det påverkar kostnaderna för bland annat gymnasium och kostnader inom VON.
- Konkurrensen om barn, elever och personal fortsätter att öka vilket ställer krav på nämnden att erbjuda bra verksamheter och vara en attraktiv arbetsgivare.

- Tillgången på behöriga förskollärare och lärare kommer att minska. Det ställer krav på att hitta olika sätt att möta denna utmaning och att ställa om verksamheten utifrån nya förutsättningar.
- Nämnden står inför stora utmaningar utifrån de ekonomiska förutsättningarna de kommande åren.
  - Med nuvarande resurser klarar inte BUN lagkravet om att ge alla elever de förutsättningar och det stöd som varje elev har rätt till för att nå målen. Såväl organisation, kompetens och resurstillgång påverkar detta resultat. Ett stort arbete pågår kring de första punkterna. Samtidigt finns en budget för de kommande åren som innebär färre lärare per elev i skolan. Detta kräver en stor omställning och behov av organisationsförändringar som inte baseras på resultatförbättring utan att möta en mindre mängd resurser, vilket riskerar att ge kortsiktiga konsekvenser avseende elevernas resultat, tryggheten på skolan, och arbetsmiljön för lärarna. Även långsiktigt är det utmanande med lägre resurser samtidigt som vi redan i dag inte klarar lagkraven inom utbildningsområdet.
  - Behov finns av att minska barngrupperna i förskolan för att ge barnen bättre förutsättningar att lyckas och för att skapa en bättre arbetsmiljö. De ekonomiska förutsättningarna och brist på lokaler liksom brist förskollärare innebär dock att detta behov blir svårt att tillgodose inom de närmsta åren.

17.3 ALLMÄNT KRING REDOVISNING OCH UPPFÖLJNING

För nämndens mål baseras kommentarerna på senast kända mätning. Inom perspektivet samhällsutveckling redovisas mätningar gjorda 2019. Inom perspektiven medborgare och medarbetare har inga mätningar gjorts 2019 så där redovisas resultatet för 2018, om inte annat anges.

I kolumnen för prognos görs en bedömning om nämndens mål uppfylls (nivå gul eller grön) eller inte uppfylls (nivå orange eller röd) per 2019-12-31.

Förklaring till resultatbedömning:

 Uppfylld resultatnivå

 Delvis uppfylld resultatnivå

 Låg, ej tillfredsställande resultatnivå

 Mycket låg, ej tillfredsställande resultatnivå

 Ej mätt eller inget resultat

17.4 MÅL- OCH RESULTATUPPFÖLJNING AV NÄMNDENS MÅL

17.4.1 Ekonomi

+	Nämnderna har en ekonomi i balans	+	Barn- och utbildningsnämnden har en ekonomi i balans	+	Uppfylls
---	-----------------------------------	---	--	---	----------

Uppföljning av målen (tkr)

Förvaltningsområde	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall	Utfall	Prognos	Budget	Avvikelse
Tkr	201908	201908	Utfall/bud	201808	2018	2019	2019	Bud/Progn
<i>Interna verksamheter:</i>								
Politisk verksamhet	-457	-507	50	-368	-639	-760	-760	0
Centrala resurser	-12 776	-13 725	949	-12 331	-19 574	-19 970	-20 570	600
Förskoleverksamhet	-39 157	-39 498	341	-35 012	-52 264	-57 287	-58 137	850
Grundskola, förskoleklass o fritids	-81 171	-83 469	2 298	-80 449	-122 090	-122 489	-126 349	3 860
Särskola	-3 680	-4 248	568	-3 524	-5 370	-5 800	-6 220	420
Bibliotek och kultur	-4 295	-4 420	125	-4 209	-6 495	-6 507	-6 507	0
Övriga verksamheter	-1 744	-1 758	14	-1 721	-2 628	-2 592	-2 592	0
Delsumma	-143 280	-147 625	4 345	-137 613	-209 060	-215 405	-221 135	5 730
<i>Externa verksamheter:</i>								
Gymnasiesärskola	-1 722	-1 816	94	-1 131	-1 974	-2 770	-2 770	0
Gymnasieskola	-32 917	-33 788	871	-33 665	-48 444	-50 400	-52 000	1 600
Delsumma	-34 639	-35 604	965	-34 796	-50 418	-53 170	-54 770	1 600
Verks. Nettokostnader	-177 919	-183 229	5 310	-172 409	-259 478	-268 575	-275 905	7 330

Differenserna mellan budget och utfall 201908 består främst av:

Nämnden redovisade till och med augusti ett överskott på 5,3 mkr mot budget. Överskottet berodde framförallt på tillfälliga poster såsom statsbidrag från Skolverket och Migrationsverket inom skola och gymnasium samt vakanser på ledningssidan. Något färre elever än beräknat inom gymnasiet bidrog också positivt.

Förskolan visade överskott tack vare högre barnomsorgsavgifter och fler sålda förskoleplatser än budgeterat. Ökade kostnader för lokaler utifrån behov av fler förskoleplatser påverkade dock resultatet negativt. Inom särskolan bidrog lägre personalkostnader än budgeterat och vite för skolskjuts till ett överskott.

De omställningsmedel som är fördelade mot nämnden 2019, 1 mkr, ingår inte i utfall eller prognos.

Jämfört med utfallet 201808 har nämndens kostnader ökat med 5,5 mkr. Ökningen avser främst verksamhetsökningar inom förskolan för att möta ökad efterfrågan på förskoleplatser.

Differenserna mellan årsbudget och årsprognos består främst av:

Prognosen för 2019 pekar på ett överskott på drygt 7,3 mkr. Överskottet avser till största delen poster av tillfällig karaktär såsom statsbidrag, vakanser på ledningssidan och vite för skolskjuts. Totalt beräknas dessa tillfälliga poster bidra med ca 5 mkr.

Statsbidragen som avses ovan är likvärdig skola på 2,8 miljoner och Migrationsverket 0,7 miljoner. Bidraget från Migrationsverket är kopplat till individer och bedömningen är att nämnden varken har den kostnaden eller det bidraget 2020. När det gäller Likvärdig skola var det osäkert om BUN skulle kunna tillgodogöra sig det utifrån förutsättningarna för bidraget. Därav var det inte med i budget 2019. För 2020 bedöms att BUN kommer att få detta statsbidrag och det är därför en del av budget 2020. Utan detta statsbidrag skulle besparingarna för 2020 öka från drygt 5 miljoner till ca 8 miljoner.

Av prognostiserat överskott avser 1 mkr beslutade besparingar för budget 2020 som delvis genomförs organisatoriskt från hösten 2019 för att skapa bättre förutsättningar för nämnden att få en budget i balans 2020. Beslutade åtgärder avser personalminskningar inom förskola, skola och särskola.

Inom förskolan bidrar, förutom beslutad personalminskning, sålda förskoleplatser och barnomsorgsavgifter till överskottet med 450 tkr.

Överskottet på 1,6 miljoner för gymnasieskolan består av ett tillfälligt statsbidrag på 0,6 mkr och färre gymnasieelever än beräknat, vilket bidrar till med 1 mkr.

Totalt ser vi ett överskott utifrån ovanstående med ca 8 mkr. Grundskolan har övergripande ett överskott som är tillfälligt 4.550 tkr (Migrationsverket 700 tkr, Likvärdig skola 2.860 och 1000 tkr besparingar för att klara budget 2020). Samtidigt har skolorna svårigheter att klara sin budget utifrån de utmaningar som finns. Det bedöms ge ett underskott motsvarande upp emot 700 tkr.

Om prognosen för gymnasieskolan håller förbättras nämndens förutsättningar att möta de kostnadsökningar som bedöms inom gymnasieskolan för 2020 med motsvarande 1 mkr. Samtidigt finns inför 2020 en underfinansiering på grundskolan motsvarande 700 tkr. Sammantaget bedöms ca 300 tkr av överskottet 2019 bidra till en förstärkt budget 2020.

17.4.2 Medborgare

		Kommunfullmäktiges mål		Nämndens mål		Prognos 2019-12-31
● Medborgare	●	Medborgarna trivs i Vännäs	◆	Medborgarna har tillgång till ett kulturutbud som lockar	◆	Låg, ej tillfredsställande resultatnivå
			+	Medborgarna är positiva till förskolan	+	Uppfylls
			+	Medborgarna är positiva till grundskolan	+	Uppfylls
	●	Medborgarna är delaktiga i kommunens utveckling, ges ett bra bemötande, en bra service och tillgängligheten till Vännäs kommuns verksamheter är god	●	Vi har en god service och tillgänglighet.	●	Uppfylls delvis

Uppföljning av målen

Resultat för perspektivet Medborgare bedöms ligga kvar på en bra, delvis uppfylld resultatnivå. Medborgarna bedöms vara fortsatt positiva till nämndens verksamheter förskola och skola. För att förbättra resultatet inom målet för kulturutbud har inför hösten investerats i en ny ljudanläggning i biografen. Målet är att upplevelsen av filmvisning ska bli bättre och att fler kulturarrangemang kommer att genomföras då det förbättrade ljudet är en tillgång inte bara vid filmvisning. Förhoppningen är att effekten av detta slår igenom i mätningen 2020. God service och tillgänglighet är en fråga som ofta aktualiseras i verksamheten för att förbättra.

(Resultaten inom perspektivet Medborgare avser mätningar 2017-2018.)

	Kommunfullmäktiges mål		Nämndens mål		Prognos 2019-12-31
Medarbetare	Medarbetarna trivs		Medarbetarna trivs		Uppfylls
	Vännäs kommun har bra ledare med ett gott ledarskap		Vännäs kommun har bra ledare med ett gott ledarskap		Uppfylls
	Vännäs kommun har jämställda arbetsvillkor		Vännäs kommun har jämställda arbetsvillkor		Uppfylls delvis
	Skillnaden i anställningsgrad mellan tillsvidareanställda kvinnor och män ska minska i Vännäs kommun		Skillnaden i anställningsgrad mellan tillsvidareanställda kvinnor och män ska minska i Vännäs kommun		Uppfylls
	Sjukfrånvaron är högst 5 %		Sjukfrånvaron är högst 5 %		Låg, ej tillfredsställande resultatnivå

Uppföljning av målen

Resultatet för perspektivet Medarbetare bedöms ligga kvar på en bra, delvis uppfylld resultatnivå. Om sjukfrånvaron ligger kvar på samma nivå som vid mätningen i augusti uppfylls resultatet för perspektivet Medarbetare (grön nivå). Trenden för sjukfrånvaro är positiv, men det bedöms ändå svårt att klara målet helår 2019 då sjukfrånvaron generellt ökar under hösten.

(Resultaten inom perspektivet Medarbetare avser mätningar 2018 (medarbetarenkät) och 2019.)

Samhällsutveckling

	Kommunfullmäktiges mål		Nämndens mål		Prognos 2019-12-31
Samhällsutveckling	Vännäs kommuns verksamheter är av god kvalitet		Alla barn/elever ges förutsättningar att nyttja sin maximala potential		Uppfylls delvis
			Alla barn/elever har en känsla av sammanhang och är		Uppfylls

				motiverade för lärande		
			+	Alla barn/elever är trygga och trivs	+	Uppfylls
			◇	Verksamheterna är effektiva	◇	Uppfylls inte
+	Hela Vännäs har ett väl utvecklat näringsliv och företagande.	+	+	Alla elever ges förutsättningar att utveckla sin företagsamhet samt ges kunskaper om företagande och näringsliv	+	Uppfylls

Uppföljning av målen

Resultatet för perspektivet *Samhällsutveckling* visade en bra, delvis uppfylld resultatnivå. Barn och elever var trygga och trivdes i nämndens verksamheter. Eleverna hade en god lärmiljö och bedömde att de fick den hjälp och det stöd de behövde. Kunskapsresultaten har däremot försämrats under 2019, och vi är nu längre ifrån resultatkraven i skollag och läroplaner. Det innebär att det utvecklingsarbete som pågår kommer att fortsätta och måste intensifieras ytterligare.

Snittkostnaden per inskrivet barn i förskolan var fortsatt i snitt knappt 10% lägre än kranskommunerna, länet, mindre kommuner och pendlingskommuner. Snittkostnaden för en elev i grundskolan har sjunkit och var 2018 5,6% lägre än kranskommunerna och 4% lägre än snittkostnaden för mindre kommuner. Förskolans låga kostnadsnivå i förhållande till jämförelsekommunerna medför att målet "Verksamheterna är effektiva" inte uppfylls.

17.4.3 Uppföljning av särskilda direktiv och uppdrag – redovisat per uppdrag/nämnd

Dessa särskilda direktiv och uppdrag är beslutade av kommunfullmäktige. De ska genomföras av nämnden inom den angivna ramen.

Uppdrag/direktiv barn och utbildningsnämnden	Bedömning per 2019-08-31	Kommentar
Åtgärder för att minska sjukfrånvaron ska särskilt prioriteras.	Delvis genomfört.	Under året har riktade insatser genomförts i samarbete med företagshälsan, som t ex utbildning i ergonomi för kökspersonal samt organisatoriska och psykosociala insatser inom vissa verksamheter. Under hösten kommer chefer gå en ADA-plusutbildning vilken syftar öka förutsättningen för att sjukskrivna medarbetare åter ska komma i arbete.

18. Vännäs fastigheter AB

18.1 VIKTIGA HÄNDELSE LOKALT, REGIONALT OCH NATIONELLT

Förvärv och avyttringar

Försäljning av parhusen vid Grynings- och Skymningsvägen. Fem av de 28 parhusfastigheter Vännäs fastigheter ägde har sålts till befintliga hyresgäster.

Förvärv av Nivellören 6. Syftet med köpet är att bidra till en attraktivare centrumkärna.

Pågående och beslutade byggnadsprojekt

Nytt äldreboende om 40 platser

Detaljprojekteringen av ett nytt särskilt boende i Vännäs har i princip färdigställt. Detaljplanen vann laga kraft under första kvartalet. Vännäs kommuns tjänstemän och politiker informerade dock bolaget under april månad om att beställaren vill att projektet ska pausas till hösten. Därför avbröts de planerade åtgärderna omedelbart. Skälet till projektstoppet är att behovsfrågan ska utredas där beslut i kommunfullmäktige beräknas tas den 21 oktober. Utifrån effektivitets- och kostnadsskäl har bolaget valt att färdigställa detaljprojekteringen men kommer inte att lägga ut förfrågningsunderlaget för upphandling av en entreprenör förrän kommunen återaktiverat projektet. Bolaget har ett projekteringsavtal med kommunen där kommunen antingen ska betala

samtliga nedlagda kostnader eller förhyra byggnaderna under kommande 25 år. I det fall kommunen väljer att avbryta projektet kommer bolaget att debitera kommunen för sina nedlagda kostnader vilket uppgår till cirka 16 mkr exklusive mervärdesskatt.

Alternativ till nyproduktion av äldreboende

Bolaget har parallellt under våren arbetat med alternativa lokallösningar utifrån kommunens justerade behov på äldreboendeplatser från 114 platser till 84 platser samt korttidsboendeplatser från nuvarande 22 platser till långsiktiga 10 platser. Bolaget presenterade sex olika alternativa förslag där tre förslag var att genomföra den planerade nyproduktionen av NSB-Vännäs samt tre förslag var olika ombyggnationsalternativ i befintliga lokaler. KSAU och KS har beslutat att anta ett av de tre ombyggnationsförslagen vilket konkret innebär att delar av fastigheten Stamhemmanet 2 byggs om till ett nytt korttidsboende om 10 platser samt det nuvarande korttidsboendet vid Stamhemmanet 2 byggs om till 10 äldreboendeplatser. Därefter stängs det nuvarande äldreboenden vid Nygatan 3C i Vännäsby som därefter konverteras till privatbostäder. Bolagets bedömning är att de totala ombyggnationskostnaderna beräknas uppgå till cirka 40 mkr. Tidsplanen är att genomföra de tre etapperna under kommande tre år.

Nyproduktion av trygghetsboende med trivselvärd. Under slutet av föregående år beslutade bolagets styrelse att samtliga lägenheter vid Södra Drottninggatan 6 och Kyrkogatan 8 skulle marknadsföras som ett "Trygghetsboende" för hyresgäster med särskilda behov.

Nyproduktion av sex mindre hyresrätter. Bolaget har skrivit entreprenadkontrakt med VNB Byggproduktion AB att uppföra sex mindre lägenheter vid Vegagatan 24. Byggnaden kommer att stå klar för inflyttning till den 1 juni år 2020.

Nyproduktion av 18 lägenheter till en kooperativ hyresrättsförening. Uppförande av 18 kooperativa hyresrätter vid Älvdala fortlöper enligt plan genom det helägda dotterbolaget Älvdala Fastigheter AB. Inflyttning kommer ske per den 1 november 2019. Per dagens datum är 16 lägenheter tecknade där de resterande två lägenheterna är bokade och avser att tecknas innan tillträdet.

Två bergvärmeprojekt. Beslut finns om upphandling av två bergvärmeanläggningar (till Jordbruksverkets veterinärstation och gruppboenden vid Tväråbäck). Bolaget förväntar sig att bergvärmeprojekten ska öka fastigheternas gemensamma driftnetto med cirka 250 tkr per år.

Spillvärmeåtervinning. Bolaget håller även på att ta ett förfrågningsunderlag för att upphandla en spillvärmeåtervinning vid fastigheten Hjorten 5 i Vännäsby. Ambitionen är at 95% av spillvärmens ska återvinnas där projektet förväntas påbörjas till våren år 2020. Investeringen bedöms till cirka 1,5 mkr exklusive mervärdesskatt.

Solcellsprojekt. Bolaget har analyserat solcellsförutsättningarna utifrån produktions, konsumtions och ekonomiska förutsättningar . Kalkylerad produktionskapacitet beräknas till cirka 330 000 Kwh per år vilket motsvarar

cirka 14 % av bolagets totala elkonsumention. Projektet förväntas vara klart för slutbesiktning sista maj 2020.

Energiuppföljning

Utifrån företagets krav på energiuppföljning, energidebitering, larmhantering och energibevakning har ett projekt påbörjats där det undersöks vilket styr- och övervakningssystem som är bäst lämpat. Undersökningen har resulterat i en strategi som förhoppningsvis kan bidra till enhetlighet och effektivisering. Ambitionen är att under innevarande år slutföra ett pilotprojekt på en specifik fastighet. Faller projektet väl ut kommer systemet successivt att implementeras i samtliga fastigheter.

Övertagande av fastighetsavdelningen

Under kvartalet har bolaget presenterat en reviderad plan för att implementera kommunfullmäktiges viljeinriktning. Avsikten är att överta den kommunala lokalvårdsverksamheten per den 1 januari år 2020 samt den resterande fastighetsavdelningen per den 1 januari året därpå.

18.2 INTRESSEBOLAG

Intressebolaget Wendenes AB

Under året har tillbyggnationen av Företagsvägen 15 om cirka 300 kvm i huvudsak färdigställts. De kvarvarande åtgärderna beräknas vara färdigställda innan årsskiftet. De nya lokalytorna nyttjas dels av kommunens verksamhet Returcentrum samt dels av bolaget Brännlands Cider AB. Wendenes har även under året överenskommit med företaget Besikta Bilprovning i Sverige AB om att öppna en bilprovning vid Företagsvägen 15. En ombyggnation om cirka 300 tkr har genomförts där Besikta avser att öppna dörrarna för allmänheten till den 1 oktober.

Dotterbolaget Älvdala Fastigheter AB

Dotterbolaget äger fastigheten Tränaren 9 som kommer att blockuthyras till en kooperativ hyresrättsförening från och med den 1 november innevarande år. I samband med affärsupplägget med den kooperativa hyresrättsföreningen har moderbolaget Vännäs Fastigheter AB ställt ut en hyresgaranti till hyresgästen Älvdala kooperativa förening. Garantin innebär i korthet att Vännäs Fastigheter under kommande 15-årsperiod garanterar att förhyra alla eventuellt vakanta lägenheter. Motkravet är ett årligt vederlag om 20 tkr samt att bolaget innehar rätten att hyra ut de vakanta lägenheterna som traditionella hyresrätter med besittningsskydd.

Dotterbolaget Fastighetstjänster i Vännäs AB

Som ett led i kommunfullmäktiges beslut den 10 juni, där Vännäs Fastigheter ska överta kommunens lokalvårdsverksamhet, har bolaget bildat ett helägt dotterbolag vid namn Fastighetstjänster i Vännäs AB. Bolaget kommer att vara vilande fram till årsskiftet där lokalvårdsavdelningen avser att flyttas över genom en så kallad verksamhetsövergång. Bolaget kommer under hösten att förbereda sig för att kunna ta emot verksamheten och kommer även att delta som en part i verksamhetsöverlåtelseförhandlingarna.

Kvarkenvinden ekonomisk förening

I ett led att bolaget ska bli mer hållbart har bolagets styrelse beslutat att investera i vindel. VD har under året analyserat olika alternativ och bedömt att det mest lönsamma alternativet utifrån bolagets storlek är att investera i den kooperativa föreningen Kvarkenvinden. Vid dagens datum har bolaget förvärvat 166 andelar vilket ska ge en målproduktion om årliga cirka 166 000 kwh. Det motsvarar cirka 7% av bolagets totala elkonsumtion. Bolaget ambition är att totalt förvärva 600 andelar vilket förväntas ge en årlig elproduktion om 600 000 kwh.

Övriga väsentliga händelser

Hyresgästföreningen

Bolaget har under januari månad träffat ett avtal med Hyresgästföreningen om en sammanlagd hyresjustering om 4,7 % över kommande tre år. Parternas ambition är att vid nästkommande hyresförhandling vid år 2022 bör systematisk hyressättning implementeras.

18.3 RESULTATUPPFÖLJNING

Resultaträkning (Tkr)	Vännäs fastigheter AB				
	Utfall 201908	Utfall 201808	Budget 2019	Prognos 2019	Utfall 2018
Verksamhetens intäkter	36 307	32 548	50 573	52 573	51 550
Verksamhetens kostnader	-22 007	-20 137	-32 754	-33 600	-33 214
Avskrivningar	-5245	-4667	-8 036	-8 036	-7 333
VERKSAMHETENS					11
NETTOKOSTNADER	9055	7744	9 783	10 937	003
Finansiella intäkter	176	154	448	448	279
Finansiella kostnader	-2 248	-2521	-3 400	-3 400	-3 933
Bokslutsdispositioner	0	0			-1 013
Skatt	0	0			-582
ÅRETS RESULTAT	6983	5377	6 830	7 985	5 754

Uppföljning av målen (tkr)

Differenserna mellan utfall 201908 och utfall 201808 består främst av:

2019 års intäkter ökade med knappt 3,3 mkr jämfört med samma period föregående år. Anledningen är främst uppkomna reavinster till följd av försäljning av fem småhusfastigheter vid Gryningsvägen.

Kostnaderna minskade med 0,2 mkr medan avskrivningarna ökade med 0,3 mkr vilket sammantaget gav ett högre rörelseresultat på inte fullt 3 mkr jämfört med utfall 201808. Orsaken till högre avskrivningskostnader är att aktiverade investeringar för byte av tak på Kronprinsen och nybygget på Festplatsen.

Differenserna mellan årsbudget och årsprognos består främst av:

Intäkterna översteg budget med 2 mkr. Det beror på reavinster från fastighetsförsäljning.

18.4 ÖVRIG EKONOMISK UPPFÖLJNING

18.4.1 Investeringar

Investeringar (Tkr)	Vännäs fastigheter AB		
	Utfall 201908	Akkumulerad budget	Avvikelse
Reglering- och lagfart	3851	3 992,0	141
SÄBO, nyproduktion	19261	95 000,0	75 739
Silver 34, nyproduktion	232,8		
Festplatsen, nyproduktion	1 063		
Energieffektiviseringsåtgärder	35,1		
SUMMA	21 627,8	98 992,0	78 471,1

18.5 FRAMTID

Inom en treårsperiod kommer bolaget att behöva omsätta och nyupplåna drygt 250 mkr. Det utgör näst intill 80 procent av den totala skuldportföljen vilket innebär en finansiell risk. Osäkerheten kring Riksbankens räntehöjningar är stor och kommer, förutom utveckling av svensk inflation, också bero på hur världsekonomin utvecklas och hur det påverkar svensk ekonomi de närmaste åren. Den meste troliga utvecklingen är dock att det långsamt går mot högre räntor, men att räntorna inte kommer upp i nivåerna innan finanskrisen.

Idag har bolaget många intresseanmälningar på lägenheter i det äldre beståndet men betydligt färre sökande på nyproducerade lägenheter. Anledningen beror främst på att månadshyran generellt sett är högre i nybyggda lägenheter. Tendensen är densamma som i övriga Sverige. Kommunala bostadsbolag i flera orter upplever ökad svårighet med att hyra ut nyproducerade lägenheter och skjuter av den anledningen upp planerade bostadsprojekt. Boverket betonar att det finns stora risker med att de nyproducerade bostäderna inte diversifieras tillräckligt och att de endast tilltalar en liten målgrupp. Nyproducerade hyresrätter har generellt dyra månadshyror och riktas framförallt mot personer med goda ekonomiska förutsättningar. När kommuner upplever problem med att hitta hyresgäster till sina nybyggda lägenheter kan det innebära att efterfrågan bland detta segment redan är uppfyllt.

Aktat att bolaget tar hänsyn till och anpassar verksamheten till ovan nämnda bedömning samt genomför planlagda projekt ser framtiden fortsatt ljus ut med förbättrat resultat.